

BRE BANK SA

Grupa BRE Banku SA

**Skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe według
Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej
za pierwsze półrocze 2009 roku**

Spis treści

WYBRANE DANE FINANSOWE.....	3
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	9
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	10
1. INFORMACJE O GRUPIE BRE BANKU SA	10
2. OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	11
3. WAŻNIEJSZE OSZACOWANIA I OCENY DOKONYWANE W ZWIĄZKU Z ZASTOSOWANIEM ZASAD RACHUNKOWOŚCI	31
4. SEGMENTY BRANŻOWE.....	32
5. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	38
6. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI.....	38
7. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND	38
8. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ.....	39
9. WYNIK NA LOKACYJNYCH PAPIERACH WARTOŚCIOWYCH	39
10. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	39
11. ODPISY NETTO Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI KREDYTÓW I POŻYCZEK	40
12. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE.....	40
13. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	41
14. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ	41
15. PAPIERY WARTOŚCIOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU ORAZ AKTYWA ZASTAWIONE	42
16. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	42
17. LOKACYJNE PAPIERY WARTOŚCIOWE ORAZ AKTYWA ZASTAWIONE.....	43
18. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	43
19. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	43
WYBRANE DANE OBJAŚNIAJĄCE	45
1. ZGODNOŚĆ Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ	45
2. JEDNOLITOŚĆ ZASAD RACHUNKOWOŚCI I METOD OBLICZENIOWYCH STOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU RAPORTU PÓŁROCZNEGO I OSTATNIEGO ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	45
3. SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI	45
4. RODZAJ ORAZ KWOTY POZYCJI WPŁYWAJĄCYCH NA AKTYWA, PASYWA, KAPITAŁ, WYNIK FINANSOWY NETTO LUB PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH, KTÓRE SĄ NIEZWYKŁE ZE WZGLĘDU NA ICH RODZAJ, WIELKOŚĆ LUB WYWIERANY WPŁYW	45
5. RODZAJ ORAZ KWOTY ZMIAN WARTOŚCI SZACUNKOWYCH KWOT, KTÓRE BYŁY PODAWANE W POPRZEDNICH OKRESACH ŚRÓDROCZNYCH BIEŻĄCEGO ROKU OBROTOWEGO LUB ZMIANY WARTOŚCI SZACUNKOWYCH PODAWANYCH W POPRZEDNICH LATACH OBROTOWYCH, JEŚLI WYWIERAJĄ ONE ISTOTNY WPŁYW NA BIEŻĄCY OKRES ŚRÓDROCZNY	47
6. EMISJE, WYKUP I SPŁATY DŁUŻNYCH I KAPITAŁOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH.....	48
7. WYPŁACONE (LUB ZADEKLAROWANE) DYWIDENDY ŁĄCZNIE LUB W PRZELICZENIU NA JEDNĄ AKCJĘ, Z PODZIAŁEM NA AKCJE ZWYKŁE I POZOSTAŁE AKCJE	48
8. WYNIKI PRZYPADAJĄCE NA POSZCZEGÓLNE SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI	48
9. ISTOTNE ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO ZAKOŃCZENIU PIERWSZEGO PÓŁROCZA 2009 ROKU, KTÓRE NIE ZOSTAŁY ODZWIERCIEDLONE W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM	48
10. SKUTEK ZMIAN W STRUKTURZE JEDNOSTKI W PIERWSZYM PÓŁROCZU 2009 ROKU, ŁĄCZNIE Z POŁĄCZENIEM JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH, PRZEJĘCIEM LUB SPRZEDAŻĄ JEDNOSTEK ZALEŻNYCH I INWESTYCJI DŁUGOTERMINOWYCH, RESTRUKTURYZACJĄ I ZANIECHANIE DZIAŁALNOŚCI	48
11. ZMIANY ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH.....	48
12. ODPISANIE WARTOŚCI ZAPASÓW DO WARTOŚCI NETTO MOŻLIWEJ DO UZYSKANIA I ODWRÓCENIE TAKICH ODPISÓW	48
13. DOKONYWANIE ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH, WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH LUB INNYCH AKTYWÓW ORAZ ODWRACANIE ODPISÓW Z TEGO TYTUŁU.....	48
14. ROZWIĄZANIE REZERW NA KOSZTY RESTRUKTURYZACJI.....	48
15. NABYCIA I ZBYCIA POZYCJI RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH.....	48
16. POCZYNIONE ZOBOWIĄZANIA NA RZEC DOKONANIA ZAKUPU RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH.....	48
17. KOREKTY BŁĘDÓW POPRZEDNICH OKRESÓW	48
18. NIESPŁACENIE LUB NARUSZENIE UMOWY POŻYCZKI I NIEPODJIĘCIE DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH	49
19. STANOWISKO ZARZĄDU ODNOŚNIE MOŻLIWOŚCI ZREALIZOWANIA WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYCH PROGNOZ WYNIKÓW ZA DANY ROK, W ŚWIETLE WYNIKÓW ZAPREZENTOWANYCH W RAPORCIE PÓŁROCZNYM W STOSUNKU DO DANYCH PROGNOZOWANYCH.....	49
20. ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY	49
21. ZNACZĄCE PAKIETY AKCJI	49
22. ZESTAWIENIE ZMIAN W STANIE POSIADANIA AKCJI BANKU ORAZ UPRAWNIENI DO NICH (OPCJI) PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE	50
23. POSTĘPOWANIA TOCZĄCE SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	50
24. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE	52
25. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI.....	52
26. UDZIELONE PORĘCZENIA KREDYTU, POŻYCZKI LUB UDZIELONE GWARANCJE O WARTOŚCI POWYŻEJ 10% KAPITAŁÓW WŁASNYCH	55
27. INNE INFORMACJE, KTÓRE ZDANIEM EMITENTA SĄ ISTOTNE DLA OCENY JEGO SYTUACJI KADROWEJ, MAJĄTKOWEJ, FINANSOWEJ, WYNIKU FINANSOWEGO I ICH ZMIAN, ORAZ INFORMACJE, KTÓRE SĄ ISTOTNE DLA OCENY MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZOBOWIĄZAŃ PRZEZ EMITENTA.....	55

Wybrane dane finansowe

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	I półrocze 2009 okres od 01.01.2009 do 30.06.2009	I półrocze 2008 okres od 01.01.2008 do 30.06.2008	I półrocze 2009 okres od 01.01.2009 do 30.06.2009	I półrocze 2008 okres od 01.01.2008 do 30.06.2008
I. Przychody z tytułu odsetek	1 790 686	1 600 239	396 310	460 156
II. Przychody z tytułu opłat i prowizji	475 615	440 829	105 262	126 762
III. Wynik na działalności handlowej	223 962	254 189	49 567	73 093
IV. Wynik na działalności operacyjnej	16 188	701 097	3 583	201 604
V. Zysk brutto	16 188	701 097	3 583	201 604
VI. Zysk netto przypadający na akcjonariuszy BRE Banku SA	15 664	623 809	3 467	179 379
VII. Zysk netto przypadający na udziały mniejszości	(5 056)	24 092	(1 119)	6 928
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(2 573 011)	(154 396)	(569 452)	(44 397)
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(91 224)	120 488	(20 189)	34 647
X. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	25 037	3 633 391	5 541	1 044 798
XI. Przepływy pieniężne netto, razem	(2 639 198)	3 599 483	(584 100)	1 035 048
XII. Zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	0,53	18,44	0,12	5,30
XIII. Rozwodniony zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	0,53	18,44	0,12	5,30
XIV. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)	-	-	-	-

W powyższych wybranych danych finansowych, w pozycjach od I do VII ujęto łączny wynik działalności kontynuowanej i zaniechanej

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	w tys. zł			w tys. EUR		
	Stan na 30.06.2009	Stan na 31.12.2008	Stan na 30.06.2008	Stan na 30.06.2009	Stan na 31.12.2008	Stan na 30.06.2008
I. Aktywa razem	80 932 457	82 605 202	64 500 558	18 107 315	19 798 006	19 229 789
II. Zobowiązania wobec banku centralnego	1 537 154	1 302 469	-	343 913	312 163	-
III. Zobowiązania wobec innych banków	27 189 396	27 488 807	16 365 665	6 083 183	6 588 248	4 879 156
IV. Zobowiązania wobec klientów	38 859 124	37 750 027	36 366 148	8 694 094	9 047 557	10 841 974
V. Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy BRE Banku SA	3 917 541	3 894 452	3 774 780	876 486	933 384	1 125 389
VI. Udziały mniejszości	153 577	153 584	131 699	34 360	36 810	39 264
VII. Kapitał akcyjny	118 764	118 764	118 752	26 572	28 464	35 404
VIII. Liczba akcji	29 690 882	29 690 882	29 687 937	29 690 882	29 690 882	29 687 937
IX. Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	131,94	131,17	127,15	29,52	31,44	37,91
X. Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	131,82	131,08	127,12	29,49	31,41	37,90
XI. Współczynnik wypłacalności	11,08	10,04	9,23	11,08	10,04	9,23

Do wyliczenia wybranych danych finansowych w EUR zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej – kurs NBP z dnia 30 czerwca 2009 roku – 1 EUR = 4,4696 PLN, kurs z dnia 31 grudnia 2008 roku – 1 EUR = 4,1724 PLN oraz kurs NBP z dnia 30 czerwca 2008 roku – 1 EUR = 3,3542 PLN.
- dla pozycji rachunku zysków i strat – kurs wyliczony jako średnia kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca dwóch kwartałów 2009 i 2008 roku, odpowiednio: 1 EUR = 4,5184 PLN i 1 EUR = 3,4776 PLN.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	Okres od 01.01.2009 do 30.06.2009	Okres od 01.01.2008 do 30.06.2008
<u>Działalność kontynuowana</u>			
Przychody z tytułu odsetek		1 790 686	1 597 809
Koszty odsetek		(962 096)	(954 624)
Wynik z tytułu odsetek	5	828 590	643 185
Przychody z tytułu opłat i prowizji		475 615	415 453
Koszty z tytułu opłat i prowizji		(195 651)	(127 713)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	6	279 964	287 740
Przychody z tytułu dywidend	7	2 822	3 733
Wynik na działalności handlowej	8	223 962	254 190
<i>Wynik z pozycji wymiany</i>		<i>242 147</i>	<i>260 461</i>
<i>Wynik na pozostałej działalności handlowej</i>		<i>(18 185)</i>	<i>(6 271)</i>
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych	9	(17 150)	137 817
Pozostałe przychody operacyjne	10	156 733	180 695
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	11	(648 852)	(67 868)
Ogólne koszty administracyjne	12	(604 500)	(619 909)
Amortyzacja		(117 790)	(93 952)
Pozostałe koszty operacyjne	13	(87 591)	(103 442)
Wynik działalności operacyjnej		16 188	622 189
Zysk brutto z działalności kontynuowanej		16 188	622 189
Podatek dochodowy		(5 580)	(50 860)
Zysk netto z działalności kontynuowanej		10 608	571 329
<u>Działalność zaniechana</u>			
	19		
Zysk brutto z działalności zaniechanej		-	78 908
Podatek dochodowy		-	(2 336)
Zysk netto z działalności zaniechanej		-	76 572
Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej		10 608	647 901
Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na:			
- akcjonariuszy BRE Banku SA		15 664	623 809
- udziały mniejszości		(5 056)	24 092
Zysk netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy BRE Banku SA		15 664	547 237
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	14	29 690 882	29 670 203
Zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł)	14	0,53	18,44
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	14	29 717 904	29 676 607
Rozwodniony zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł)	14	0,53	18,44

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Okres od 01.01.2009 do 30.06.2009	Okres od 01.01.2008 do 30.06.2008
Wynik finansowy	10 608	647 901
Pozostałe dochody podlegające opodatkowaniu	18 933	(171 077)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych (netto)	14 696	(6 220)
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (netto)	4 237	(164 857)
Dochody całkowite netto, razem	29 541	476 824
Dochody całkowite netto, razem przypadające na:		
- akcjonariuszy BRE Banku SA	28 551	454 917
- udziały mniejszości	990	21 907

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
AKTYWA				
Kasa, operacje z bankiem centralnym		4 333 799	2 512 333	2 901 134
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym		12 284	9 238	24 536
Należności od banków		1 994 169	6 104 093	4 747 696
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	15	835 309	4 624 621	4 183 725
Pochodne instrumenty finansowe		3 533 056	5 632 872	2 501 342
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	16	54 893 997	52 142 477	39 651 678
Lokacyjne papiery wartościowe	17	9 752 875	5 502 312	5 162 871
- dostępne do sprzedaży		9 752 875	5 502 312	5 162 871
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	19	-	-	416 150
Aktywa zastawione	15, 17	2 927 131	3 445 281	2 590 976
Inwestycje w jednostki stowarzyszone		1 251	16 953	13 675
Wartości niematerialne		439 932	438 452	410 637
Rzeczowe aktywa trwałe		795 728	814 469	716 962
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		359 560	327 558	216 841
Inne aktywa		1 053 366	1 034 543	962 335
Aktywa razem		80 932 457	82 605 202	64 500 558
KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec banku centralnego		1 537 154	1 302 469	-
Zobowiązania wobec innych banków		27 189 396	27 488 807	16 365 665
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu		3 860 602	6 174 491	2 555 426
Zobowiązania wobec klientów	18	38 859 124	37 750 027	36 366 148
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		1 607 461	1 790 745	2 191 871
Zobowiązania podporządkowane		2 789 358	2 669 453	1 993 213
Pozostałe zobowiązania		800 756	996 280	895 956
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		2 019	218 807	100 213
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		1 884	81	782
Rezerwy		213 585	166 006	124 805
Zobowiązania razem		76 861 339	78 557 166	60 594 079
Kapitały				
Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy BRE Banku SA		3 917 541	3 894 452	3 774 780
Kapitał podstawowy:		1 521 683	1 521 683	1 521 294
- Zarejestrowany kapitał akcyjny		118 764	118 764	118 752
- Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej		1 402 919	1 402 919	1 402 542
Zyski zatrzymane		2 597 339	2 587 137	2 348 174
- Wynik finansowy z lat ubiegłych		2 581 675	1 729 678	1 724 365
- Wynik roku bieżącego		15 664	857 459	623 809
Inne pozycje kapitału własnego		(201 481)	(214 368)	(94 688)
Udziały mniejszości		153 577	153 584	131 699
Kapitały razem		4 071 118	4 048 036	3 906 479
Kapitały i zobowiązania razem		80 932 457	82 605 202	64 500 558
Wskaźniki wypłacalności				
Wskaźnik wypłacalności		11,08	10,04	9,23
Wartość księgowa		3 917 541	3 894 452	3 774 780
Liczba akcji		29 690 882	29 690 882	29 687 937
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		131,94	131,17	127,15
Rozwodniona liczba akcji		29 717 904	29 711 586	29 694 341
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		131,82	131,08	127,12

Grupa BRE Banku SA
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2009 roku
(w tys. zł)
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2009 roku

	Kapitał podstawowy		Zyski zatrzymane					Inne pozycje kapitałów		Kapitały przypadające na akcjonariuszy BRE Banku SA razem	Udziały mniejszości	Razem
	Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży			
Stan na 1 stycznia 2009 r.	118 764	1 402 919	971 541	43 495	613 310	958 791	-	(4 139)	(210 229)	3 894 452	153 584	4 048 036
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2009 r.	118 764	1 402 919	971 541	43 495	613 310	958 791	-	(4 139)	(210 229)	3 894 452	153 584	4 048 036
Dochody całkowite razem							15 664	8 658	4 229	28 551	990	29 541
Dywidendy wypłacone	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(996)	(996)
Transfer na fundusz ryzyka ogólnego	-	-	-	-	105 900	(105 900)	-	-	-	-	-	-
Transfer na kapitał rezerwowy	-	-	-	14 525	-	(14 525)	-	-	-	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy	-	-	789 860	-	-	(789 860)	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1)	(1)
Program opcji pracowniczych	-	-	-	(5 462)	-	-	-	-	-	(5 462)	-	(5 462)
- wartość usług świadczonych przez pracowników	-	-	-	(5 462)	-	-	-	-	-	(5 462)	-	(5 462)
Stan na 30 czerwca 2009 r.	118 764	1 402 919	1 761 401	52 558	719 210	48 506	15 664	4 519	(206 000)	3 917 541	153 577	4 071 118

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku

	Kapitał podstawowy		Zyski zatrzymane					Inne pozycje kapitałów		Kapitały przypadające na akcjonariuszy BRE Banku SA razem	Udziały mniejszości	Razem
	Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży			
Stan na 1 stycznia 2008 r.	118 643	1 398 789	322 262	22 288	559 110	829 215	-	(7 579)	81 783	3 324 511	116 812	3 441 323
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiana zakresu konsolidacji	-	-	-	-	-	(6 789)	-	-	-	(6 789)	-	(6 789)
- korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2008 r.	118 643	1 398 789	322 262	22 288	559 110	822 426	-	(7 579)	81 783	3 317 722	116 812	3 434 534
Dochody całkowite razem							857 459	3 440	(292 012)	568 887	42 014	610 901
Dywidendy wypłacone	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(12 419)	(12 419)
Transfer na fundusz ryzyka ogólnego	-	-	-	-	54 200	(54 200)	-	-	-	-	-	-
Transfer na kapitał rezerwowy	-	-	-	10 440	-	(10 440)	-	-	-	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy	-	-	653 929	-	-	(653 929)	-	-	-	-	-	-
Pokrycie straty z kapitału zapasowego	-	-	(2 731)	-	-	2 731	-	-	-	-	-	-
Emisja akcji	121	2 784	-	-	-	-	-	-	-	2 905	-	2 905
Dopłaty wnoszone przez akcjonariuszy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Zmiana zakresu konsolidacji	-	-	(1 919)	-	-	1 919	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	-	(7 175)	-	-	-	(7 175)	7 175	-
Program opcji pracowniczych	-	1 346	-	10 767	-	-	-	-	-	12 113	-	12 113
- wartość usług świadczonych przez pracowników	-	-	-	12 113	-	-	-	-	-	12 113	-	12 113
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych	-	1 346	-	(1 346)	-	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2008 r.	118 764	1 402 919	971 541	43 495	613 310	101 332	857 459	(4 139)	(210 229)	3 894 452	153 584	4 048 036

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 roku

Grupa BRE Banku SA
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2009 roku
(w tys. zł)

	Kapitał podstawowy		Zyski zatrzymane					Inne pozycje kapitałów		Kapitały przypadające na akcjonariuszy BRE Banku SA razem	Udziały mniejszości	Razem
	Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży			
Stan na 1 stycznia 2008 r.	118 643	1 398 789	322 262	22 288	559 110	829 215	-	(7 579)	81 783	3 324 511	116 812	3 441 323
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiana zakresu konsolidacji	-	-	-	-	-	(6 789)	-	-	-	(6 789)	-	(6 789)
- korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2008 r.	118 643	1 398 789	322 262	22 288	559 110	822 426	-	(7 579)	81 783	3 317 722	116 812	3 434 534
Dochody całkowite razem							623 809	(4 035)	(164 857)	454 917	21 907	476 824
Dywidendy wypłacone	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(12 418)	(12 418)
Transfer na fundusz ryzyka ogólnego	-	-	-	-	54 200	(54 200)	-	-	-	-	-	-
Transfer na kapitał rezerwowy	-	-	-	8 471	-	(8 471)	-	-	-	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy	-	-	653 893	-	-	(653 893)	-	-	-	-	-	-
Pokrycie straty z kapitału zapasowego	-	-	(2 731)	-	-	2 731	-	-	-	-	-	-
Emisja akcji	109	2 513	-	-	-	-	-	-	-	2 622	-	2 622
Dopłaty wnoszone przez akcjonariuszy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	-	(5 396)	-	-	-	(5 396)	5 396	-
Program opcji pracowniczych	-	1 240	-	-	3 675	-	-	-	-	4 915	-	4 915
- wartość usług świadczonych przez pracowników	-	-	-	-	4 915	-	-	-	-	4 915	-	4 915
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych	-	1 240	-	-	(1 240)	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 30 czerwca 2008 r.	118 752	1 402 542	973 424	34 434	613 310	103 197	623 809	(11 614)	(83 074)	3 774 780	131 699	3 906 479

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

za okres	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	(2 573 011)	(154 396)
Zysk przed opodatkowaniem	16 188	701 097
Korekty:	(2 589 199)	(855 493)
Zapłacony podatek dochodowy (znak ujemny)	(323 218)	(154 923)
Amortyzacja	117 790	94 197
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	197 408	(97 895)
(Zyski) straty z działalności inwestycyjnej	(943)	(206 183)
Utrata wartości aktywów finansowych	36 312	-
Dywidendy otrzymane	(2 833)	(3 734)
Odsetki otrzymane	(1 143 037)	(1 018 936)
Odsetki zapłacone	860 926	734 814
Zmiana stanu należności od banków	741 730	(662 885)
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	3 338 446	1 163 516
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych	2 099 816	(228 704)
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom	(1 723 764)	(5 084 445)
Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych	(4 231 768)	919 592
Zmiana stanu pozostałych aktywów	38 233	(130 984)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	(397 887)	49 272
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań przeznaczonych do obrotu	(2 313 889)	391 212
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	567 795	3 541 432
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(296 909)	(208 690)
Zmiana stanu rezerw	47 579	44 530
Zmiana stanu innych zobowiązań	(200 986)	3 321
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(2 573 011)	(154 396)
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(91 224)	120 488
Wpływy z działalności inwestycyjnej	13 112	274 459
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	10 279	5 341
Inne wpływy inwestycyjne	2 833	269 118
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	104 336	153 971
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	103 592	153 971
Inne wydatki inwestycyjne	744	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(91 224)	120 488
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	25 037	3 633 391
Wpływy z działalności finansowej	2 043 107	9 400 261
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od banków	857 231	5 826 431
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od innych podmiotów	-	5 031
Emisja dłużnych papierów wartościowych	1 185 876	2 819 325
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	-	746 852
Z tytułu emisji akcji zwykłych	-	2 622
Wydatki z tytułu działalności finansowej	2 018 070	5 766 870
Spląty kredytów i pożyczek od banków	637 735	1 751 085
Spląty kredytów i pożyczek na rzecz innych podmiotów	15 528	102 798
Wykup dłużnych papierów wartościowych	1 100 419	3 347 178
Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	-	359 500
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	24	476
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-	12 266
Inne wydatki finansowe	264 364	193 567
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	25 037	3 633 391
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, razem (A+B+C)	(2 639 198)	3 599 483
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	2 693	6 905
Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego	8 693 728	7 516 362
Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego	6 057 223	11 122 750

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego**1. Informacje o Grupie BRE Banku SA**

Grupę Kapitałową BRE Banku SA („Grupa”) stanowią podmioty, nad którymi BRE Bank SA („Bank”) sprawuje kontrolę i mające dla Banku charakter:

- strategiczny – akcje i udziały w spółkach wspierających poszczególne pionery biznesowe BRE Banku SA (pion korporacji i rynków finansowych, bankowości detalicznej, zarządzania aktywami) o horyzoncie inwestowania nie krótszym niż 3 lata. Utworzenie lub nabycie tych spółek miało na celu rozszerzenie oferty dla klientów Banku;
- inny – akcje i udziały spółek nabyte za wierzytelności, powstałe w wyniku ugód i układów z dłużnikami, mające na celu odzyskanie części lub całości należności kredytowych oraz spółek postawionych w stan likwidacji lub upadłości.

Jednostką dominującą Grupy jest BRE Bank SA będący spółką akcyjną zarejestrowaną w Polsce, wchodzącą w skład Grupy Commerzbank AG.

Siedziba centrali Banku mieści się w Warszawie przy ul. Senatorskiej 18.

Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Na dzień 30 czerwca 2009 roku Grupa Kapitałowa BRE Banku SA objęta skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym składała się z następujących spółek:

BRE Bank SA: podmiot dominujący

Bank Rozwoju Eksportu SA powołany został uchwałą nr 99 Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 1986 roku. Bank został zarejestrowany na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego dla Miasta Stołecznego Warszawy, XVI Wydział Gospodarczy - Rejestrowy w dniu 23 grudnia 1986 roku w Rejestrze Handlowym pod numerem RHB 14036. IX Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 4 marca 1999 roku podjęło uchwałę o zmianie nazwy banku na BRE Bank SA. Nowa firma Banku została wpisana do rejestru w dniu 23 marca 1999 roku. W dniu 11 lipca 2001 roku Sąd Rejonowy w Warszawie wydał postanowienie o wpisie Banku do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000025237.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności Bank posiada numer 6512A „Pozostała działalność bankowa”. Zgodnie z Cedulą Giełdową Bank zaklasyfikowany jest do makrosektora „Finanse”, sektor „Banki”.

Zgodnie ze Statutem Banku, przedmiotem jego działalności jest świadczenie usług bankowych i konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych oraz prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie określonym w Statucie. Bank prowadzi działalność w zakresie obsługi klientów korporacyjnych, instytucjonalnych i detalicznych (w tym private banking) na terenie całego kraju oraz prowadzi działalność handlową i inwestycyjną.

W ramach bankowości detalicznej BRE Banku, działalność prowadzą oddziały zagraniczne mBanku w Czechach i na Słowacji.

Bank świadczy usługi na rzecz osób prawnych i fizycznych, krajowych i zagranicznych, zarówno w złotych jak i walutach obcych; w szczególności Bank wspiera wszelkie działania zmierzające do rozwoju eksportu.

Bank może otwierać i posiadać rachunki w bankach polskich i zagranicznych oraz ma prawo posiadania wartości dewizowych i dokonywania obrotu nimi.

Przeciętne zatrudnienie w pierwszym półroczu 2009 roku dla BRE Banku SA wynosiło 5 453 osób, a dla Grupy wynosiło 7 590 osób (2008: Bank 5 090; Grupa 6 688).

Korporacje i Rynki Finansowe, w tym:**Klienci Korporacyjni i Instytucje**

- BRE Bank Hipoteczny SA – podmiot zależny
- BRE Corporate Finance SA – podmiot zależny
- BRE Holding Sp. z o.o. – podmiot zależny
- BRE Leasing Sp. z o.o. – podmiot zależny
- Dom Inwestycyjny BRE Banku SA - podmiot zależny
- Garbary Sp. z o.o. – podmiot zależny
- Intermarket Bank AG – podmiot zależny
- Magyar Factor zRt. – podmiot zależny
- Polfactor SA – podmiot zależny
- Tele-Tech Investment Sp. z o.o. – podmiot zależny

- Transfinance a.s. – podmiot zależny

Działalność Handlowa i Inwestycyjna

- BRE Finance France SA – podmiot zależny

Bankowość Detaliczna (w tym private banking)

- BRE Wealth Management SA – podmiot zależny
- emFinanse Sp. z o.o. – podmiot zależny
- BRE Ubezpieczenia TU SA – podmiot zależny
- BRE Ubezpieczenia Sp z o.o. – podmiot zależny

Zarządzanie aktywami (działalność zaniechana Nota 19)

Od dnia 30 grudnia 2008 roku Grupa nie posiada udziałów w spółkach, których działalność prezentowana była w poprzednich okresach jako działalność zaniechana w segmencie zarządzania aktywami.

Szczegółowe informacje dotyczące aktywów przeznaczonych do sprzedaży oraz działalności zaniechanej zostały zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym BRE Banku i skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy BRE Banku za 2008 roku, przekazanych do publicznej wiadomości w dniu 27 lutego 2009 roku.

Informacje dotyczące aktywów przeznaczonych do sprzedaży i działalności zaniechanej w prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu finansowym danych porównawczych, zostały ujęte w Nocie 19.

Pozostałe:

- Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o. – podmiot zależny
- BRE.locum SA – podmiot zależny

Pozostałe informacje o spółkach Grupy

Szczegółowy opis działalności spółek Grupy BRE Banku SA został zaprezentowany w Notach objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok, opublikowanego w dniu 27 lutego 2009 roku.

Dodatkowo, informacje dotyczące rodzaju prowadzonej przez Spółki działalności znajdują się w Nocie 4 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego „Segmenty branżowe”.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

2.1. Podstawa sporządzenia

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BRE Banku SA sporządzono za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2009 roku.

Prezentowane skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BRE Banku SA za pierwsze półrocze 2009 roku spełnia wymogi Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR) 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” odnoszącego się do śródrocznych raportów finansowych.

Sporządzając skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BRE Banku SA za pierwsze półrocze 2009 roku Grupa zastosowała, obowiązujący od 1 stycznia 2009 roku, zmieniony Międzynarodowy Standard Rachunkowości (MSR) 1, Prezentacja sprawozdań finansowych. Zmieniony MSR 1 zastosowano w odniesieniu do wszystkich prezentowanych w sprawozdaniu finansowym okresów sprawozdawczych.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia określonych szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu stosowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych przez Grupę zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone lub takie, przy których założenia i szacunki są znaczące z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, ujawnione są w Nocie 3.

2.2. Konsolidacja**Jednostki zależne:**

Jednostki zależne to wszelkie jednostki (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystępuje się je konsolidować z dniem ustania kontroli. Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejścia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejściem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejścia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejścia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejścia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat (zob. Nota 2.18).

Transakcje, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Połączenia jednostek gospodarczych dotyczące jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą rozlicza się metodą nabycia, zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”.

Konsolidacją nie objęto spółek, których rozmiary działalności nie są istotne w stosunku do rozmiarów działalności Grupy Kapitałowej, oraz spółek nabytych w celu ich sprzedaży lub likwidacji.

Jednostki stowarzyszone:

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według kosztu. Inwestycja Grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje wartość firmy (pomniejszoną o ewentualne skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości), określoną w dniu nabycia (zob. Nota 2.18).

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w innych kapitałach. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu poszczególnych elementów kapitału od dnia ich nabycia. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niż zabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Niezrealizowane straty również są eliminowane, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały, tam gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Bank obejmuje następujące spółki:

Lp	Nazwa spółki	30.06.2009		Metoda konsolidacji	30.06.2008		Metoda konsolidacji
		Udział	w liczbie głosów (bezpośrednio i pośrednio)		Udział	w liczbie głosów (bezpośrednio i pośrednio)	
1.	BRE Bank Hipoteczny SA		100%	pełna		100%	pełna
2.	BRE Corporate Finance SA		100%	pełna		100%	pełna
3.	BRE Holding Sp. z o.o.		100%	pełna		100%	pełna
4.	BRE Wealth Management SA		100%	pełna		100%	pełna
5.	BRE Ubezpieczenia TU SA		100%	pełna		100%	pełna
6.	BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o.		100%	pełna		100%	pełna
7.	Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o.		100%	pełna		100%	pełna
8.	Dom Inwestycyjny BRE Banku SA		100%	pełna		100%	pełna
9.	emFinanse Sp. z o.o.		100%	pełna		100%	pełna
10.	Garbary Sp. z o.o.		100%	pełna		100%	pełna
11.	Tele-Tech Investment Sp. z o.o.		100%	pełna		100%	pełna
12.	BRE Finance France SA		99,98%	pełna		99,98%	pełna
13.	BRE.locum SA		79,99%	pełna		79,99%	pełna
14.	Polfactor SA		78,12%	pełna		78,12%	pełna
15.	Magyar Factor zRt.		78,12%	pełna		78,12%	pełna
16.	Transfinance a.s.		78,11%	pełna		78,11%	pełna
17.	Intermarket Bank AG		56,24%	pełna		56,24%	pełna
18.	BRE Leasing Sp. z o.o.		50,004%	pełna		50,004%	pełna
	Aegon PTE SA		-	-		49,7%	Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

2.3. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych w koszcie zamortyzowanym przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Grupa szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych oraz lokacyjnych papierów wartościowych ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek, w tym odsetek od kredytów, ujmowane są w rachunku zysków i strat oraz drugostronnie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako należności od banków lub pozostałych klientów.

Odsetki od należności z utratą wartości są rozpoznawane w przychodach odsetkowych w oparciu o stopy procentowe wykorzystywane do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych przy wyliczaniu odpisów z tytułu utraty wartości.

W kalkulacji efektywnej stopy procentowej uwzględniane są przepływy pieniężne wynikające tylko z takich wbudowanych instrumentów pochodnych, które są ściśle powiązane z umową zasadniczą.

2.4. Przychody z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji ujmuje się zasadniczo według zasady memoriału, z chwilą wykonania usługi. Opłaty za uruchomienie kredytu dotyczące kredytów, które prawdopodobnie zostaną wykorzystane są odraczane (wraz z odnośnymi kosztami bezpośrednimi) i ujmowane jako korekta efektywnej stopy procentowej kredytu. Opłaty z tytułu udostępnienia kredytów konsorcjalnych wykazuje się jako przychód w momencie zakończenia procesu organizacji konsorcjum, jeżeli Grupa nie zachowała dla siebie żadnej części ryzyka kredytowego lub zachowała część o tej samej efektywnej stopie procentowej co inni uczestnicy. Prowizje i opłaty z tytułu negocjowania lub uczestnictwa w negocjowaniu transakcji na rzecz osoby trzeciej, takiej jak nabycie akcji/udziałów lub innych papierów wartościowych bądź nabycie lub zbycie przedsiębiorstwa, ujmuje się z chwilą zrealizowania odnośnej transakcji. Opłaty z tytułu zarządzania portfelem i inne opłaty za usługi zarządzania, doradztwa i inne są

ujmowane na podstawie odpowiednich umów o świadczenie usług, zazwyczaj proporcjonalnie do upływu czasu. Opłaty z tytułu zarządzania aktywami funduszy inwestycyjnych ujmuje się metodą liniową przez okres świadczenia usług. Tę samą zasadę stosuje się przy usługach zarządzania majątkiem klientów, planowania finansowego i powiernictwa, które świadczy się nieprzerwanie przez dłuższy okres.

Prowizje obejmują opłaty pobierane przez Grupę z tytułu operacji gotówkowych, prowadzenia rachunków klientów, przekazów oraz akredytyw. Ponadto, prowizje obejmują przychody z działalności maklerskiej oraz prowizje otrzymywane przez fundusze emerytalne.

Dodatkowo w ramach działalności ubezpieczeniowej, przychody z tytułu opłat i prowizji obejmują przychody z tytułu świadczenia usług agenta ubezpieczeniowego oraz przychody z tytułu opłaty pobieranej od produktów ubezpieczeniowych sprzedawanych poprzez platformę internetową za rozłożenie składki na raty. Opłata za rozłożenie składki na raty jest ujmowana w całości w terminie wystawienia polisy.

Przychody z tytułu świadczenia usług agenta ubezpieczeniowego ujmowane są z chwilą wykonania usługi w kwocie netto, po potrąceniu bezpośrednio powiązanych z nimi kosztów usług świadczonych przez jednostki spoza Grupy.

2.5. Przypis składki

Przychody z tytułu przypisu składki, osiągane w ramach działalności ubezpieczeniowej, są ujmowane w terminie wystawienia polisy i zarachowywane proporcjonalnie do upływu okresu ochrony ubezpieczeniowej. W skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy przypis składki ujęty jest w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.6. Odszkodowania i świadczenia netto

Odszkodowania i świadczenia netto dotyczą działalności ubezpieczeniowej. Obejmują one wszelkie wypłaty i obciążenia dokonywane w okresie sprawozdawczym z tytułu odszkodowań i świadczeń za zdarzenia powstałe w okresie sprawozdawczym i w okresach ubiegłych, łącznie z kosztami likwidacji szkód i windykacji regresów, pomniejszone o otrzymane zwroty, regresy i wszelkie odzyski, w tym również odzyski ze sprzedaży pozostałości po szkodach i pomniejszone o udział reasekuratorów w tych pozycjach. Koszty likwidacji szkód i windykacji regresów obejmują również koszty postępowania spornego. Pozycja obejmuje również odszkodowania i świadczenia z tytułu koasekuracji, w części przypadającej na udział Grupy. W skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy odszkodowania i świadczenia netto ujęte są łącznie z przypisem składki w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.7. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Segment branżowy to grupa aktywów i działalności zaangażowanych w dostarczanie produktów i usług, które podlegają ryzykom i zwrotom z poniesionych nakładów inwestycyjnych innym niż pozostałe segmenty branżowe. Segment geograficzny dostarcza produkty lub usługi w pewnym środowisku gospodarczym, które podlega ryzykom i zwrotom innym niż w przypadku segmentów funkcjonujących w innych środowiskach gospodarczych.

2.8. Aktywa/zobowiązania finansowe

Grupa klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, pożyczki i należności, aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. O klasyfikacji aktywów finansowych decyduje kierownictwo w momencie ich początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez spółki Grupy. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”, o ile nie zostały przeznaczone na zabezpieczenia.

Rozchód dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu następuje według średniej ważonej metody rozchodu.

Grupa klasyfikuje aktywa finansowe/zobowiązania finansowe jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat jeśli spełniony został którykolwiek z poniższych warunków:

- a) aktywa/zobowiązania kwalifikowane są jako przeznaczone do obrotu, tj: są nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie, są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego, faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków lub są instrumentami pochodnymi (z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi),

- b) przy początkowym ujęciu aktywa/zobowiązania zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Jeśli umowa zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, Grupa wyznacza całą hybrydową (łącną) umowę jako składnik aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniany według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o ile:

- a) wbudowany instrument pochodny nie zmienia znacząco przepływów pieniężnych, które byłyby wymagane umową, lub
- b) jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy (łącnny) instrument był najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu (instrumentów) byłoby zabronione, jak na przykład opcja przedpłaty wbudowana w pożyczkę pozwalającą jej posiadaczowi na spłatę pożyczki za kwotę zbliżoną do jej zamortyzowanego kosztu.

Grupa dokonuje również klasyfikacji do aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, gdy klasyfikacja taka prowadzi do uzyskania bardziej przydatnych informacji, gdyż:

- a) eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną czasami jako "niedopasowanie księgowe"), która w przeciwnym razie powstałaby z powodu innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań bądź innego ujęcia związanych z nimi zysków i strat, lub
- b) grupa aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest odpowiednio zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną, natomiast informacje na temat grupy są na tej podstawie przekazywane wewnątrz jednostki kluczowym członkom kierownictwa.

W momencie początkowego ujęcia aktywa i zobowiązania finansowe zaklasyfikowane do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej.

Przychody/koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej, za wyjątkiem instrumentów pochodnych, których sposób ujęcia jest opisany w nocie 2.15, ujmują się w wyniku z tytułu odsetek. Wycena i wynik ze sprzedaży aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej ujęte są w wyniku na działalności handlowej.

Grupa nie wyznaczyła żadnego aktywa finansowego/zobowiązania finansowego jako wycenianego w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat na moment początkowego ujęcia.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

W przypadku sprzedaży przez Grupę przed terminem zapadalności części aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, której nie można uznać za nieistotną, następuje tzw. „zarażenie portfela UDTZ”, a tym samym wszystkie aktywa z tej kategorii są przekwalifikowane do kategorii dostępnych do sprzedaży.

W prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu okresach sprawozdawczych, w Grupie nie było aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Inwestycje dostępne do sprzedaży to inwestycje, które Grupa zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony. Mogą one zostać sprzedane, np. w celu poprawy płynności, w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych.

Przychody/koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmują się w wyniku z tytułu odsetek. Wynik ze sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmują się w wyniku na lokacyjnych papierach wartościowych.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujmują się na dzień rozliczenia transakcji - dzień, w którym Grupa dostarcza lub otrzymuje dany składnik aktywów. Kredyty wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujmują się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w

wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktywa finansowe wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na koniec okresu sprawozdawczego wyceniane według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są wykazywane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały. Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone bezpośrednio na kapitał własny do czasu usunięcia danego składnika aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej lub wystąpienia utraty wartości – wówczas łączna kwota zysków lub strat ujmowanych dotychczas w kapitale własnym wykazywana jest w rachunku zysków i strat. Jednakże, odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej wartości rynkowej. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny, Grupa ustala wartość godziwą, stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz modele wyceny opcji oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

Jeżeli poprzez zastosowanie technik wyceny nie można uzyskać wiarygodnej wartości godziwej inwestycji w nienotowane na aktywnym rynku instrumenty kapitałowe, wycenia się je po koszcie nabycia.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych ujmuje się początkowo według kosztu nabycia i rozlicza metodą praw własności.

2.9. Aktywa reasekuracyjne

Grupa ceduje ryzyka ubezpieczeniowe na reasekuratorów w toku zwykłej działalności operacyjnej w ramach działalności ubezpieczeniowej. Aktywa reasekuracyjne obejmują przede wszystkim udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.

Kwoty rozliczeń z reasekuratorami są szacowane w sposób zgodny z właściwymi reasekurowanymi polisami i umowami reasekuracyjnymi.

Testy na utratę wartości aktywów reasekuracyjnych są przeprowadzane wtedy, gdy zaistnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości. Odpis z tytułu utraty wartości aktywów reasekuracyjnych tworzony jest wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki wskazujące na to, że Grupa może nie otrzymać wszystkich należnych kwot w myśl warunków umów oraz gdy wartość takiego odpisu można określić w wiarygodny sposób.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszyła się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to odwrócenie uprzednio ujętej straty z tego tytułu ujmuje się w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Odwrócenie nie może spowodować zwiększenia wartości bilansowej składnika aktywów finansowych ponad kwotę, która stanowiłaby amortyzowany koszt tego składnika na dzień odwrócenia w sytuacji, gdyby ujęcie utraty wartości w ogóle nie miało miejsca.

2.10. Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

2.11. Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane według amortyzowanego kosztu

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) ma wpływ na możliwe do wiarygodnego oszacowania przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów

finansowych. Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Grupę informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- b) naruszenie umowy, np. niespłacenienie lub opóźniona spłata odsetek lub części kapitałowej zobowiązania;
- c) dokonanie przez Grupę ustępstwa na rzecz dłużnika spowodowanego ekonomicznymi lub prawnymi aspektami jego trudności finansowych, które w innych okolicznościach nie byłoby brane pod uwagę;
- d) prawdopodobieństwo bankructwa lub innej reorganizacji finansowej dłużnika;
- e) zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych spowodowany trudnościami finansowymi; lub
- f) dające się zaobserwować dane wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:
 - niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników; lub
 - warunki ekonomiczne w kraju lub na rynku lokalnym wpływające na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

Grupa najpierw ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych, oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Grupa ustali, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na utratę wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione) zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez konto odpisów aktualizujących, a kwota straty obciąża rachunek zysków i strat. Jeżeli kredyt lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienną stopę procentową, wówczas stopą dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa ustalona zgodnie z umową.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z przejścia zabezpieczenia pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży, niezależnie od tego, czy przejście jest prawdopodobne, czy nie.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości, ekspozycje kredytowe są grupowane na potrzeby zapewnienia jednorodności ryzyka kredytowego w ramach danego portfela. Do grupowania na jednorodne portfele może zostać użytych wiele parametrów, np.: typ kontrahenta, typ ekspozycji, szacowane prawdopodobieństwa defaultu, typ zabezpieczenia, przeterminowanie, zapadalności oraz ich kombinacje. Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych parametrów strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Do wyliczenia kwoty rezerwy na ekspozycje bilansowe analizowane grupowo zostało wykorzystane prawdopodobieństwo wystąpienia defaultu (PD). Poprzez odpowiednie skalibrowanie wartości PD uwzględniające specyfikę poszczególnych produktów i okresów ujawniania się strat na tych produktach, są to wartości PD pozwalające na wykrycie już zaistniałych strat i obejmujące jedynie okres w jakim straty, które wystąpiły na dzień oceny utraty wartości powinny się skryzalizować.

Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar rezerw na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu należy przeprowadzić wszystkie wymagane procedury i ustalić kwotę straty. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, odpowiednio zmniejszana jest (zgodnie z MSR 39) wysokość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów w rachunku zysków i strat.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Aktywa wyceniane w wartości godziwej

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, brany jest pod uwagę m.in. znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej jego ceny nabycia, wynikający ze zwiększenia ryzyka kredytowego. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata – ustalona jako różnica pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą – zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat. Tak wyliczona strata powinna zostać pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazywaną w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujęte w rachunku zysków i strat nie są odwracane przez rachunek zysków i strat, lecz przez kapitał własny. Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po ujęciu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w rachunku zysków i strat.

Umowy renegotiowane

Grupa traktuje renegotiację warunków umownych pożyczek i kredytów jako przesłankę utraty wartości, chyba, że renegotiacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Następnie Grupa ocenia, czy utrata wartości takich pożyczek i kredytów powinna zostać rozpoznana na bazie indywidualnej czy grupowej.

2.12. Umowy gwarancji finansowych

Zgodnie ze zmianą do MSR 39, która zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2006 roku, Grupa ma obowiązek rozpoznawania w sprawozdaniu finansowym umów gwarancji finansowych.

Umową gwarancji finansowych jest umowa zobowiązująca wystawcę do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu nie dokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego.

W momencie początkowego ujęcia umowę gwarancji finansowej wycenia się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu, wystawca takiej umowy wycenia ją według wartości wyższej z:

1. wartości ustalonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” oraz
2. wartości początkowej pomniejszonej, w odpowiednich przypadkach, o skumulowane odpisy amortyzacyjne ujęte zgodnie z MSR 18 „Przychody”.

2.13. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje zapadalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę i środki w banku centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, bony skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa.

Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym stanowią weksle złotowe, o terminie zapadalności do trzech miesięcy.

2.14. Umowy sprzedaży i odkupu

Transakcje repo i reverse repo określane są jako operacje sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i określonej umownej cenie i są ujmowane na dzień przekazania środków.

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (ang. *repos*) są reklasifikowane w sprawozdaniu finansowym jako aktywa będące przedmiotem zastawu, jeżeli jednostka przejmująca ma wynikające z umowy lub zwyczaju prawo do sprzedaży lub ponownego zastawienia zabezpieczenia. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków, depozytach innych banków, innych depozytach lub zobowiązaniach wobec klientów z tytułu depozytów, w zależności od jego charakteru. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (ang. *reverse repos*) ujmuje się jako kredyty i pożyczki udzielone innym bankom lub klientom, w zależności od ich charakteru.

Przy zawieraniu transakcji repo i reverse repo Grupa BRE Banku sprzedaje lub nabywa papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej umownej cenie.

Transakcje te są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu lub lokacyjne aktywa finansowe oraz zobowiązania w przypadku dokonania transakcji „sell-buy-back” i jako należności w przypadku transakcji typu „buy-sell-back”.

Pożyczonych przez Grupę papierów wartościowych nie ujmuje się w sprawozdaniu finansowym chyba że zostały sprzedane osobom trzecim. W takim wypadku, transakcje kupna i sprzedaży ujmuje się w sprawozdaniu finansowym, zaś odnośne zyski i straty uwzględnia się w wyniku na działalności handlowej. Obowiązek zwrotu pożyczonych papierów ujmuje się według wartości godziwej jako zobowiązanie przeznaczone do obrotu.

Nie rozpoznaje się jako aktywów finansowych papierów wartościowych pożyczonych w transakcjach „buy-sell-back” oraz ponownie wypożyczonych w transakcjach „sell-buy-back”.

W wyniku zawierania transakcji „sell-buy-back” na papierach posiadanych przez Grupę, dokonuje się przeniesienia aktywów finansowych w taki sposób, że nie kwalifikują się one do wyłączenia. W związku z tym Grupa zachowuje zasadniczo wszystkie ryzyka i korzyści związane z posiadaniem aktywów finansowych.

2.15. Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji, oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa, a o wartości ujemnej – jako zobowiązania.

Najlepszym wskaźnikiem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu może być określona poprzez porównanie z innymi aktualnymi transakcjami rynkowymi dotyczącymi tego samego instrumentu (nie poddanego modyfikacji) lub na podstawie technik wyceny opartych wyłącznie na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych. Jeżeli taka cena jest znana, Grupa wykazuje zyski lub straty pierwszego dnia.

Wbudowane instrumenty pochodne, traktuje się jako odrębne instrumenty pochodne, jeżeli ryzyka z nimi związane oraz ich charakterystyka nie są ściśle powiązane z ryzykami i charakterystyką zasadniczego kontraktu oraz kontrakt zasadniczy nie jest wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Tego rodzaju wbudowane instrumenty pochodne wycenia się według wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Zgodnie z zapisami MSR 39 OS 30 (g), opcja wcześniejszej spłaty nie musi być wydzielana z instrumentu dłużnego i wyceniana na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego, ponieważ wartość wykonania opcji wcześniejszej spłaty jest w przybliżeniu równa wartości zamortyzowanego kosztu instrumentu dłużnego na każdy dzień rozliczania. W przypadku, gdyby wartość opcji wcześniejszej spłaty nie była ściśle związana z instrumentem dłużnym, byłaby ona wyceniona oraz ujawniona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, a jeżeli tak, to także od rodzaju zabezpieczanej pozycji. Grupa wyznacza niektóre instrumenty pochodne albo jako (1) zabezpieczenie wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązań albo wiążącej umowy (zabezpieczenie wartości godziwej), albo (2) zabezpieczenie przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych z tytułu ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub prognozowanej transakcji (zabezpieczenie przepływów pieniężnych). W odniesieniu do instrumentów pochodnych zabezpieczających pozycje Grupy, stosuje się rachunkowość zabezpieczeń, pod warunkiem spełnienia określonych w MSR 39 kryteriów tzn:

- a) W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki jednostka będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem.
- b) Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego.
- c) W przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia, musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat.

- d) Efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione.
- e) Zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Grupa dokumentuje cele zarządzania ryzykiem i strategię zawierania transakcji zabezpieczających oraz w momencie zawarcia transakcji, relację między instrumentem zabezpieczającym a zabezpieczaną pozycją. Grupa dokumentuje również własną ocenę efektywności transakcji zabezpieczających przed zmianami wartości godziwej lub przepływów pieniężnych, mierzoną zarówno prospektywnie jak i retrospektywnie od momentu ustalenia oraz przez cały okres trwania relacji instrumentu zabezpieczającego z zabezpieczaną pozycją.

Przychody i koszty z tytułu pochodnych instrumentów finansowych na stopę procentową oraz wycenę tych instrumentów ujmuje się w wyniku na działalności handlowej.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia wartości godziwej ujmuje się w rachunku zysków i strat wraz z odpowiadającymi im zmianami wartości godziwej zabezpieczanego składnika aktywów lub zobowiązania odnoszącego się do ryzyka, przed którym Grupa się zabezpiecza.

W przypadku gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korektę wartości bilansowej instrumentu zabezpieczanego, wycenianego wg efektywnej stopy procentowej, rozlicza się w czasie w rachunku zysków i strat w okresie pozostałym do terminu wymagalności/zapadalności. Korekta wartości bilansowej zabezpieczanego kapitałowego papieru wartościowego jest wykazywana w kapitale z aktualizacji wyceny do czasu zbycia tego papieru wartościowego.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujmuje się w kapitale własnym. Zysk lub stratę dotyczącą części nieefektywnej wykazuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Kwoty ujęte w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat oraz zalicza do przychodów lub kosztów tych samych okresów, w których zabezpieczana pozycja wpłynie na rachunek zysków i strat (np. w momencie zawarcia prognozowanej transakcji sprzedaży, która jest przedmiotem zabezpieczenia).

W przypadku, gdy instrument zabezpieczający wygaś albo został sprzedany, lub gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wszelkie łączne zyski lub straty wykazywane w tym momencie w kapitale własnym pozostają w kapitale własnym, do momentu ujęcia w rachunku zysków i strat prognozowanej transakcji. Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest już uznawane za prawdopodobne, łączne zyski lub straty wykazane w kapitale własnym są niezwłocznie przenoszone do rachunku zysków i strat.

Instrumenty pochodne nie spełniające kryteriów rachunkowości zabezpieczeń

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych nie spełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Grupa posiada w portfolio następujące instrumenty pochodne:

Instrumenty na ryzyko rynkowe:

- a) Kontrakty futures na obligacje, na indeks
- b) Opcje na papiery wartościowe i indeksy giełdowe
- c) Opcje na kontrakty futures
- d) Transakcje terminowe na papiery wartościowe
- e) Swapy towarowe

Instrumenty na ryzyko stopy procentowej:

- a) Forward Rate Agreement (FRA)
- b) Interest Rate Swap (IRS), Overnight Index Swap (OIS)
- c) Opcje na stopę procentową

Instrumenty na ryzyko kursu walutowego:

- a) Walutowe transakcje terminowe, fx swap, fx forward
- b) Cross Currency Interest Rate Swap (CIRS)
- c) Opcje walutowe

2.16. Zyski i straty w momencie początkowego ujęcia

Najlepszym dowodem wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcji (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji lub przepakowania) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne obejmują wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

W przypadku transakcji których wartość początkowa uzyskana z modelu wyceny (uwzględniającego zarówno dane obserwowane na rynku jak i dane nierynkowe) oraz cena transakcyjna różnią się, początkowe ujęcie następuje według ceny transakcyjnej. Grupa zakłada, że cena taka jest najlepszym przybliżeniem wartości godziwej, pomimo faktu, iż wartość otrzymana z odpowiedniego modelu wyceny może być różna. Różnica pomiędzy ceną transakcji a wartością uzyskaną z modelu, zwyczajowo nazywana zyskami i stratami z początkowego ujęcia („*day one profit and loss*”), nie jest niezwłocznie ujmowana w rachunku zysków i strat.

Moment ujęcia odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia jest oceniany indywidualnie. Są one amortyzowane przez okres trwania transakcji, odraczane do momentu, kiedy wartość instrumentu może być ustalona na podstawie obserwowalnych rynkowych danych wejściowych, lub realizowane przez płatności. Instrument finansowy jest od tego momentu wyceniany w wartości godziwej, skorygowanej o zyski i straty z początkowego ujęcia. Dalsze zmiany wartości godziwej są niezwłocznie ujmowane w rachunku zysków i strat bez odwracania odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia.

2.17. Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte

Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte ujmuje się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, kredyty i pożyczki oraz depozyty przyjęte wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne) a wartością wykupu ujmuje się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

2.18. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wykazane są według ceny nabycia skorygowanej o koszty ulepszenia (przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji) oraz naliczone umorzenie. Umorzenie naliczane jest metodą liniową przy uwzględnieniu oczekiwanych okresów ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych.

Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto przejętej jednostki zależnej/stowarzyszonej na dzień przejęcia. Wartość firmy z przejęcia jednostek zależnych ujmuje się w ramach wartości niematerialnych. Wartość firmy z przejęcia jednostek stowarzyszonych ujmuje się w ramach inwestycji w jednostki stowarzyszone. Wartość firmy nie jest amortyzowana, lecz jest testowana corocznie pod kątem utraty wartości i wykazywana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwróceniu.

Zyski i straty ze zbycia jednostki uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Każdy z tych ośrodków wypracowujących środki pieniężne odpowiada inwestycji Grupy w podziale na każdy podstawowy segment sprawozdawczy.

Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania (2-11 lat). Wydatki związane z tworzeniem lub utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Koszty bezpośrednio związane z wytworzeniem dających się zidentyfikować i unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Grupę, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmuje się jako wartości niematerialne. Koszty bezpośrednio obejmują koszty osobowe związane z tworzeniem oprogramowania i odpowiednią część odnośnych kosztów ogólnych.

Aktywowane koszty związane z tworzeniem oprogramowania amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania.

Oprogramowanie komputerowe bezpośrednio związane z funkcjonowaniem określonego sprzętu informatycznego jest wykazywane w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe”.

Koszty zakończonych prac rozwojowych

Grupa identyfikuje koszty zakończonych prac rozwojowych jako wartości niematerialne, w związku z uzyskaniem przyszłych korzyści ekonomicznych oraz spełnieniem warunków określonych w MSR 38, tj. Grupa ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika, posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac i użytkowaniu wytwarzanego składnika oraz może wiarygodnie ustalić wysokość nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować wytworzonemu składnikowi wartości niematerialnych.

Ekonomiczny okres użyteczności „Kosztów zakończonych prac rozwojowych” jest określony i nie przekracza 3 lat. Stawki amortyzacyjne są dostosowane do okresu ekonomicznej użyteczności. Grupa wykazuje osobno te koszty, które wynikają z prac rozwojowych we własnym zakresie i z transakcji połączenia jednostek gospodarczych.

Na nakłady na prace rozwojowe składają się wszystkie nakłady, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom rozwojowym.

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania.

2.19. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Zasady rachunkowości dotyczące aktywów przeznaczonych do likwidacji lub wycofania z używania opisane zostały w Nocie 2.20.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- Budynki i budowle	25 - 40 lat,
- Urządzenia techniczne i maszyny	5 - 15 lat,
- Środki transportu	5 lat,
- Sprzęt informatyczny	3,33 - 5 lat,
- Inwestycje w obce środki trwałe	10-40 lat lub okres najmu/ dzierżawy/ leasingu,
- Sprzęt biurowy, meble	5 - 10 lat.

Grunty i budynki obejmują głównie oddziały i biura. Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Jeżeli oszacowanie wartości odzyskiwanej pojedynczego składnika aktywów nie jest możliwe, Grupa ustala wartość odzyskiwaną ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należy dany składnik aktywów (ośrodek wypracowujący środki pieniężne danego składnika aktywów).

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

2.20. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Do aktywów trwałych do zbycia klasyfikowane są aktywa trwałe w przypadku, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy pojedynczy składnik aktywów (lub grupa) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z dwóch: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

W przypadku, gdy kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych do zbycia nie są spełnione Grupa zaprzestaje ich ujmowania w tej kategorii i dokonuje reklasyfikacji do odpowiedniej kategorii aktywów. W takim przypadku Grupa wycenia składnik aktywów, który nie jest dłużej klasyfikowany jako przeznaczony do zbycia (lub nie wchodzi już w skład grupy przeznaczonej do zbycia) w kwocie niższej z dwóch:

- jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży;
- jego wartości odzyskiwalnej z dnia podjęcia decyzji o braku jego sprzedaży.

Działalność zaniechana to element przedsięwzięcia Grupy, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży, jak również stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności jednostki lub jej geograficzny obszar działalności, albo jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży. Klasyfikacja do działalności zaniechanej następuje w momencie zbycia lub w momencie, gdy działalność spełnia kryteria działalności przeznaczonej do sprzedaży, jeśli ten moment nastąpił wcześniej. Grupa do zbycia, która ma zostać wycofana z użytkowania, również może się kwalifikować jako działalność zaniechana.

2.21. Odroczony podatek dochodowy

Grupa tworzy rezerwę na przejściową różnicę z tytułu podatku dochodowego spowodowaną odmiennością momentu uznania przychodów za osiągnięte oraz kosztów za poniesione w myśl przepisów rachunkowych i przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. Dodatnią różnicę netto wykazuje się w pasywach jako „Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego”. Ujemną różnicę netto ujmuje się w pozycji „Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego”. Zmiana stanu rezerwy na odroczony podatek dochodowy w stosunku

do poprzedniego okresu obrotowego zalicza się do pozycji „Podatek dochodowy”. Do wyliczenia podatku odroczonego stosuje się metodę bilansową.

Zobowiązania lub aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w pełnej wysokości, metodą bilansową, w związku z istnieniem różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową. Zobowiązania lub aktywa z tego tytułu ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, i które to stawki zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji aktywów lub regulowania zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Główne różnice przejściowe powstają z tytułu odpisów tworzonych na utratę wartości kredytów i udzielonych gwarancji spłaty kredytów, amortyzacji wartości niematerialnych, aktualizacji wyceny niektórych aktywów i zobowiązań finansowych, w tym kontraktów na instrumenty pochodne oraz transakcje terminowe, rezerw na świadczenia emerytalne i inne świadczenia po okresie zatrudnienia, a także strat podatkowych przysługujących do odliczenia.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są ujmowane w księgach w wysokości możliwej do zrealizowania. Jeżeli prognozowana kwota dochodu ustalonego dla celów podatkowych nie pozwala na realizację aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w całości lub w części, aktywa te są tworzone w odpowiedniej wysokości. Powyższa zasada dotyczy także ujmowanych w aktywie odroczonym kwot strat podatkowych.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego Grupa wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po skompensowaniu na poziomie każdej ze spółek podlegającej konsolidacji. Aktywa i rezerwy można kompensować, jeżeli Grupa ma tytuł uprawniający do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego.

W przypadku Banku, aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensowaniu na poziomie każdego z krajów, w którym Bank prowadzi działalność i rozlicza się z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Grupa ujawnia oddzielnie kwotę ujemnych różnic przejściowych (głównie z tytułu nierozliczonych strat podatkowych lub niewykorzystanych ulg podatkowych), w związku z którymi nie ujęto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, a także kwotę różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, na które nie utworzono rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Grupa ujmuje w kalkulacji podatku odroczonego zobowiązania lub aktywa z tytułu różnic przejściowych powstających w związku z inwestycją w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, chyba, że na podstawie posiadanych dowodów realizacja różnic przejściowych jest kontrolowana przez Grupę i prawdopodobne jest, że w możliwej do przewidzenia przyszłości różnice te nie ulegną odwróceniu.

Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji dostępnych do sprzedaży i aktualizacji transakcji zabezpieczeń przepływów pieniężnych ujmuje się, tak jak aktualizację wyceny, bezpośrednio w kapitale własnym, a następnie przenosi do rachunku zysków i strat w momencie, gdy dana inwestycja lub pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

2.22. Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi wycenia się na moment ich początkowego ujęcia w kwocie odpowiadającej ich wartości godziwej. W przypadku, gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

Na koniec okresu sprawozdawczego kwota początkowego ujęcia jest testowana pod kątem utraty wartości.

2.23. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów ujmuje się, jeśli wydatki dotyczą miesięcy następujących po miesiącu, w którym je poniesiono. Czynne rozliczenia międzyokresowe ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Inne aktywa”.

Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się koszty z tytułu świadczeń wykonywanych na rzecz Grupy, lecz jeszcze nie stanowiących jej zobowiązań. Przychody przyszłych okresów stanowią między innymi otrzymane kwoty przyszłych świadczeń. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz przychody przyszłych okresów prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Do przychodów przyszłych okresów zalicza się prowizje reasekuracyjne i koasekuracyjne z tytułu wystawionych umów ubezpieczeniowych objętych umowami reasekuracji oraz koasekuracji, podlegające rozliczeniu w czasie, w części przypadającej na przyszłe okresy sprawozdawcze.

Koszty akwizycji w części przypadającej na następne okresy sprawozdawcze podlegają rozliczeniu w czasie proporcjonalnie do długości trwania umów ubezpieczenia, których dotyczą.

2.24. LeasingGrupa BRE Banku SA jako leasingodawca

Dla aktywów używanych na podstawie umowy leasingu finansowego wartość bieżącą opłat leasingowych ujmuje się jako należności. Różnicę pomiędzy kwotą należności brutto a wartością bieżącą należności ujmuje się jako niezrealizowane przychody finansowe. Przychody leasingowe ujmuje się przez okres leasingu metodą inwestycji netto (przed opodatkowaniem), która odzwierciedla stałą okresową stopę zwrotu.

Grupa BRE Banku SA jako leasingobiorca

Większość dotychczasowych umów leasingowych Grupy to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonywanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej.

W przypadku umów leasingu finansowego, na mocy których Grupa posiada aktywa będące przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są ujmowane jako koszty finansowe w rachunku zysków i strat i zmniejszają jednocześnie saldo zobowiązania. Środki trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane analogicznie do własnych środków trwałych.

2.25. Rezerwy

Rezerwy na zobowiązania warunkowe o charakterze niewykorzystanych gwarancji i akredytyw (własnych), jak również na niewykorzystane, nieodwołalne, bezwarunkowo przyznane limity kredytowe, są wyceniane zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”.

Rezerwy zgodnie z MSR 37 są tworzone wówczas, gdy na Grupie ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

W odniesieniu do działalności ubezpieczeniowej występują rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, które obejmują rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia oraz rezerwy składek.

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia tworzona jest w wysokości odpowiadającej ustalonej lub przewidywanej ostatecznej wartości przyszłych wypłat odszkodowań i świadczeń związanych ze zdarzeniami zaszłymi przed datą okresu sprawozdawczego wraz z kosztami likwidacji z nimi związanymi.

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, które zostały zgłoszone ubezpieczycielowi i dla których posiadane informacje nie pozwalają na ocenę wysokości odszkodowań i świadczeń ustalana jest metodą ryczałtową.

Rezerwa składek tworzona jest indywidualnie dla każdej umowy ubezpieczenia, jako składka przypisana przypadającą na następne okresy sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu, na jaki składka została przypisana na bazie dziennej, przy czym w przypadku umów ubezpieczenia, których ryzyko nie jest rozłożone równomiernie w okresie trwania ubezpieczenia, rezerwa tworzona jest proporcjonalnie do przewidywanego ryzyka w następnych okresach sprawozdawczych.

W każdym dniu sprawozdawczym Grupa wykonuje test adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, którego celem jest upewnienie się czy rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o odroczone koszty akwizycji są wystarczalne. Test adekwatności przeprowadzany jest przy wykorzystaniu aktualnych oszacowań przyszłych przepływów środków pieniężnych wynikających z umów ubezpieczenia, w tym kosztów likwidacji szkód oraz kosztów obsługi polis.

Jeżeli ocena wykaże, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jest niewystarczalna w stosunku do oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, wówczas cała różnica jest bezzwłocznie ujmowana w skonsolidowanym rachunku zysków i strat poprzez utratę wartości odroczonego kosztu akwizycji lub/i utworzenie dodatkowych rezerw.

2.26. Świadczenia emerytalne i inne świadczenia pracowniczeŚwiadczenia emerytalne

Grupa tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych ustalone w oparciu o oszacowania tego typu zobowiązań, na podstawie modelu aktuarialnego. Wszystkie rezerwy tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat.

Świadczenia oparte na akcjach

Grupa prowadzi program wynagrodzeń opartych na i regulowanych akcjami własnymi oraz jednostki dominującej najwyższego szczebla. Świadczenia te są rozliczane zgodnie z MSSF 2 „Płatności związane z akcjami”. Wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie opcji i akcji, powiększa koszty danego okresu odpowiednio w korespondencji z kapitałami własnymi w przypadku akcji własnych i zobowiązaniami w przypadku akcji jednostki dominującej najwyższego szczebla. Łączną kwotę, jaką należy rozliczyć w koszty przez okres nabywania uprawnień przez pracowników do realizacji opcji i akcji, ustala się w oparciu o wartość godziwą przyznanych opcji i akcji. Nie występują warunki rynkowe nabywania uprawnień, które byłyby uwzględnione przy szacowaniu na dzień wyceny wartości godziwej opcji na akcje oraz akcji. Warunki nabycia uprawnień inne niż warunki rynkowe nie są uwzględniane przy szacowaniu wartości godziwej opcji na akcje i akcji lecz są uwzględniane przez korektę liczby instrumentów kapitałowych. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa koryguje szacunek co do poziomu liczby opcji i akcji, co do których oczekuje się, że zostaną zrealizowane. Zgodnie z MSSF 2 w trakcie trwania programu nie jest konieczne ujawnienie zmiany wartości godziwej płatności opartej na akcjach.

2.27. Kapitał

Kapitały stanowią kapitały i fundusze własne przypadające na akcjonariuszy Banku i kapitały akcjonariuszy mniejszościowych, tworzone zgodnie z określonymi przepisami prawa, tj. właściwymi ustawami, statutem lub umową Spółek Grupy.

Zarejestrowany kapitał akcyjny

Zarejestrowany kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru handlowego.

a) Koszty emisji akcji

Koszty bezpośrednio związane z emisją nowych akcji, emisją opcji lub nabyciem jednostki gospodarczej, pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

b) Dywidendy

Dywidendy za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Nadzwyczajne Zgromadzenie, ale nie zostały wypłacone na koniec okresu sprawozdawczego, ujawnia się w pozycji zobowiązania z tytułu dywidendy w ramach „pozostałych zobowiązań”.

c) Akcje własne

W przypadku nabycia akcji lub udziałów Spółki przez Spółkę, zapłacona kwota pomniejsza kapitał własny jako akcje własne do momentu ich anulowania. W przypadku sprzedaży lub powtórnego przydziału tych akcji, otrzymana zapłata wykazywana jest w kapitale własnym.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ten tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednie koszty z nią związane.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują:

- pozostały kapitał zapasowy,
- pozostałe kapitały rezerwowe,
- fundusz ryzyka ogólnego,
- niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych,
- wynik roku bieżącego.

Pozostały kapitał zapasowy, pozostały kapitał rezerwowy i fundusz ryzyka ogólnego tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

Ponadto, w pozostałym kapitale rezerwowym ujmuje się wycenę opcji pracowniczych.

Inne pozycje kapitałów

Inne pozycje kapitałów tworzone są w wyniku:

- wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii „dostępne do sprzedaży”,
- wyceny instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie przepływów pieniężnych,
- różnic kursowych z wyceny pozycji strukturalnych.

2.28. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy, w tym oddziałów zagranicznych Banku, wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi

działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, które są walutą prezentacji Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji niepieniężnych jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży uwzględnia się w innych pozycjach kapitałów.

Zmiana wartości godziwej pieniężnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży obejmuje różnice kursowe wynikające z wyceny według zamortyzowanego kosztu, które ujmowane są w rachunku zysków i strat oraz różnice kursowe dotyczące pozostałych zmian wartości bilansowej, ujmowane w innych pozycjach kapitałów.

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej oddziałów zagranicznych, przeliczane są na walutę prezentacji z waluty funkcjonalnej z zastosowaniem kursu średniego na koniec okresu sprawozdawczego. Pozycje rachunku zysków i strat tych jednostek przelicza się na walutę prezentacji z zastosowaniem kursów średnich z końca poszczególnych miesięcy okresu sprawozdawczego. Powstałe w ten sposób różnice kursowe ujmowane są w innych pozycjach kapitałów.

Spółki wchodzące w skład Grupy

Wyniki i sytuację finansową wszystkich jednostek Grupy, z których żadna nie prowadzi działalności w warunkach hiperinflacji, których waluty funkcjonalne różnią się od waluty prezentacji, przelicza się na walutę prezentacji w następujący sposób:

- a) aktywa i zobowiązania w każdym prezentowanym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej przelicza się według kursu średniego NBP obowiązującego na koniec tego okresu sprawozdawczego,
- b) przychody i koszty w każdym rachunku zysków i strat przelicza się według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP na ostatni dzień każdego z 6 miesięcy prezentowanych okresów obrotowych,
- c) wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmują się jako odrębny składnik kapitału własnego.

Przy konsolidacji, różnice kursowe z tytułu przeliczenia inwestycji netto w jednostkach działających za granicą oraz kredytów, pożyczek i innych instrumentów walutowych wyznaczonych na zabezpieczenia takich inwestycji ujmują się w kapitale własnym. Przy sprzedaży jednostki prowadzącej działalność za granicą, takie różnice kursowe ujmują się w rachunku zysków i strat jako część zysku lub straty ze sprzedaży.

Wartość firmy i korekty do poziomu wartości godziwej, które powstają przy nabyciu jednostek działających za granicą, traktuje się jako aktywa i zobowiązania jednostek działających zagranicą oraz przelicza według kursu zamknięcia.

Działalność leasingowa

Do rachunku zysków i strat zalicza się ujemne bądź dodatnie różnice kursowe z tytułu wyceny zobowiązań kredytowych finansujących zakup przedmiotów w leasingu operacyjnym. W umowach leasingu operacyjnego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółki zależnej (BRE Leasing Sp. z o.o.) środki trwałe będące przedmiotem tych umów wykazuje się na moment rozpoczęcia umowy w przeliczeniu na złote, zaś kredyty w walucie obcej, z których je sfinansowano, podlegają wycenie kursowej.

Dodatkowo w przypadku umów leasingu operacyjnego wszystkie przyszłe należności z tytułu rat leasingowych (w tym należności wyrażone w walutach obcych) ujmują się poza ewidencją księgową. W przypadku umów leasingu finansowego różnice kursowe z wyceny należności leasingowych, jak i zobowiązań w walucie obcej, na koniec okresu sprawozdawczego odnosi się na rachunek zysków i strat.

2.29. Działalność powiernicza

BRE Bank SA prowadzi działalność powierniczą w zakresie krajowych i zagranicznych papierów wartościowych oraz obsługi funduszy inwestycyjnych i emerytalnych.

Dom Inwestycyjny BRE Banku SA prowadzi działalność powierniczą w zakresie obsługi rachunków papierów wartościowych klientów.

Aktywa te nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie należą do Grupy.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej nie prowadzą działalności powierniczej.

2.30. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardówZmiany do opublikowanych Standardów i Interpretacji, które weszły w życie od 1 stycznia 2009 roku

- KIMSF 13, Programy lojalnościowe, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- KIMSF 14 MSR 19, Pułap dla aktywów z tytułu programu określonych świadczeń, minimalne wymogi w zakresie finansowania i ich wzajemne oddziaływanie, obowiązująca dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2009 r.
- KIMSF 16, Rachunkowość zabezpieczeń inwestycji netto w jednostkę zagraniczną, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 października 2008 r. lub po tej dacie.
- MSSF 1 (Zmieniony), Zastosowanie MSSF po raz pierwszy i MSR 27 (Zmieniony), Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe, obowiązujące za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- MSSF 2 – (Zmieniony) Płatności w formie akcji własnych, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- MSSF 8 Segmenty Operacyjne, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- MSR 1 (Zmieniony), Prezentacja sprawozdań finansowych, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- MSR 23 (Zmieniony), Koszty finansowania zewnętrznego, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- MSR 32 (Zmieniony), Instrumenty finansowe: prezentacja i MSR 1 (Zmieniony), Prezentacja sprawozdań finansowych – Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży i obowiązki powstające przy likwidacji, obowiązujące za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- Poprawki do MSSF 2008 zmieniające 20 standardów, obowiązujące w większości za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r.

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane:

- KIMSF 12, Porozumienia o świadczeniu usług publicznych, obowiązująca dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 29 marca 2009 r. Interpretacja ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.
- KIMSF 15, Umowy w zakresie sektora nieruchomości, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie. Interpretacja ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.
- KIMSF 17, Dystrybucja do właścicieli aktywów nie będących środkami pieniężnymi, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 lipca 2009 r. Interpretacja ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.
- KIMSF 18, Przeniesienie aktywów do klienta, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 lipca 2009 r. Interpretacja ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.
- MSSF 2 – (Zmieniony) Płatności w formie akcji własnych, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2010 r. lub po tej dacie. Zmiana nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.
- MSSF 3 (Zmieniony), Połączenia jednostek gospodarczych, do zastosowania prospektywnie dla połączeń jednostek gospodarczych z datą akwizycji 1 lipca 2009 r. lub po tej dacie.
- MSSF 7 (Zmieniony), Instrumenty Finansowe: Ujawnienia, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie. Zmiana nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.
- MSR 27 (Zmieniony), Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się po 1 lipca 2009 r.
- MSR 39 (Zmieniony), Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena – kryteria uznania za pozycję zabezpieczoną, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 lipca 2009 lub po tej dacie. Zmiana nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.
- Pochodne Instrumenty wbudowane, Zmiany do KIMSF 9 i MSR 39, obowiązujące za okresy roczne kończące się po 30 czerwca 2009 r. Zmiany nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.
- Poprawki do MSSF 2009 zmieniające 12 standardów, obowiązujące w większości za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2010 r. Poprawki nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

Grupa uważa, że zastosowanie niniejszych standardów i interpretacji nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

Grupa nie skorzystała z możliwości przeklasyfikowania instrumentów finansowych do innych kategorii na podstawie zmian do MSR 39 i MSSF 7 obowiązujących od 1 lipca 2008 roku.

2.31. Dane porównawcze

Dane porównawcze zostały przekształcone tak, by uwzględnić zmiany prezentacyjne wprowadzone w bieżącym roku obrotowym.

Począwszy od sprawozdania finansowego za IV kwartał 2008 roku Grupa objęła konsolidacją pełną dwie spółki ubezpieczeniowe: BRE Ubezpieczenia TU SA i BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. W związku z tym Grupa dokonała przekształcenia danych finansowych na dzień 31 marca 2008 roku, 30 czerwca 2008 roku, 30 września 2008 roku oraz przekształcenia sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2008 roku w celu zapewnienia porównywalności danych finansowych osiąganych przez Grupę BRE Banku w poszczególnych kwartałach 2008 roku.

Wpływ przekształceń na prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dane porównawcze przedstawiają poniższe zestawienia.

Szczegółowe przekształcenie skonsolidowanego rachunku zysków i strat sporządzonego za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 roku, w związku z pierwszą konsolidacją spółek ubezpieczeniowych.

	okres od 01.01.2008 do 30.06.2008 przed przekształceniem	wpływ konsolidacji spółek ubezpieczeniowych	okres od 01.01.2008 do 30.06.2008 po przekształceniu
<u>Działalność kontynuowana</u>			
Przychody z tytułu odsetek	1 596 864	945	1 597 809
Koszty odsetek	(954 623)	(1)	(954 624)
Wynik z tytułu odsetek	642 241	944	643 185
Przychody z tytułu opłat i prowizji	432 901	(17 448)	415 453
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(127 452)	(261)	(127 713)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	305 449	(17 709)	287 740
Przychody z tytułu dywidend	3 733	-	3 733
Wynik na działalności handlowej	254 467	(277)	254 190
<i>Wynik z pozycji wymiany</i>	<i>260 461</i>	<i>-</i>	<i>260 461</i>
<i>Wynik na pozostałej działalności handlowej</i>	<i>(5 994)</i>	<i>(277)</i>	<i>(6 271)</i>
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych	137 817	-	137 817
Pozostałe przychody operacyjne	176 992	3 703	180 695
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(67 868)	-	(67 868)
Ogólne koszty administracyjne	(613 627)	(6 282)	(619 909)
Amortyzacja	(93 732)	(220)	(93 952)
Pozostałe koszty operacyjne	(103 379)	(63)	(103 442)
Wynik działalności operacyjnej	642 093	(19 904)	622 189
Zysk brutto z działalności kontynuowanej	642 093	(19 904)	622 189
Podatek dochodowy	(54 248)	3 388	(50 860)
Zysk netto z działalności kontynuowanej	587 845	(16 516)	571 329
<u>Działalność zaniechana</u>			
Zysk brutto z działalności zaniechanej	78 908	-	78 908
Podatek dochodowy	(2 336)	-	(2 336)
Zysk netto z działalności zaniechanej	76 572	-	76 572
Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej	664 417	(16 516)	647 901
Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na:			
- akcjonariuszy BRE Banku SA	640 325	(16 516)	623 809
- udziały mniejszości	24 092	-	24 092

Szczegółowe przekształcenie skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej sporządzonego na dzień 30 czerwca 2008 roku w związku z pierwszą konsolidacją spółek ubezpieczeniowych:

	30.06.2008 przed przekształceniem	wpływ konsolidacji spółek ubezpieczeniowych	30.06.2008 po przekształceniu
AKTYWA			
Kasa, operacje z bankiem centralnym	2 901 134	-	2 901 134
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	24 536	-	24 536
Należności od banków	4 747 696	-	4 747 696
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	4 152 725	31 000	4 183 725
Pochodne instrumenty finansowe	2 501 342	-	2 501 342
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	39 659 568	(7 890)	39 651 678
Lokacyjne papiery wartościowe	5 189 224	(26 353)	5 162 871
- dostępne do sprzedaży	5 189 224	(26 353)	5 162 871
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	416 150	-	416 150
Aktywa zastawione	2 590 976	-	2 590 976
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	13 675	-	13 675
Wartości niematerialne	408 135	2 502	410 637
Rzeczowe aktywa trwałe	715 880	1 082	716 962
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	209 543	7 298	216 841
Inne aktywa	959 666	2 669	962 335
Aktywa razem	64 490 250	10 308	64 500 558
KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec innych banków	16 365 665	-	16 365 665
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	2 555 426	-	2 555 426
Zobowiązania wobec klientów	36 383 973	(17 825)	36 366 148
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 191 871	-	2 191 871
Zobowiązania podporządkowane	1 993 213	-	1 993 213
Pozostałe zobowiązania	885 956	10 000	895 956
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	100 213	-	100 213
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	426	356	782
Rezerwy	83 723	41 082	124 805
Zobowiązania razem	60 560 466	33 613	60 594 079
Kapitały			
Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy BRE Banku SA	3 798 085	(23 305)	3 774 780
Kapitał podstawowy:	1 521 294	-	1 521 294
- Zarejestrowany kapitał akcyjny	118 752	-	118 752
- Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	1 402 542	-	1 402 542
Zyski zatrzymane	2 371 479	(23 305)	2 348 174
- Wynik finansowy z lat ubiegłych	1 731 154	(6 789)	1 724 365
- Wynik roku bieżącego	640 325	(16 516)	623 809
Inne pozycje kapitału własnego	(94 688)	-	(94 688)
Udziały mniejszości	131 699	-	131 699
Kapitały razem	3 929 784	(23 305)	3 906 479
Kapitały i zobowiązania razem	64 490 250	10 308	64 500 558

3. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Grupa przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Grupa ocenia czy istnieją jakiegokolwiek dane wskazujące na możliwe do zmniejszenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnego kredytu. Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów. Kierownictwo planuje przyszłe przepływy pieniężne na podstawie szacunków opartych o historyczne doświadczenia strat poniesionych na aktywach o cechach ryzyka kredytowego i obiektywnych dowodach utraty wartości podobnych do tych, które charakteryzują portfel. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one nastąpią, będą poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat. Gdyby wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych dla portfela kredytów i pożyczek z rozpoznaną indywidualnie utratą wartości uległa zmianie o +/- 10%, to szacowana wielkość utraty wartości kredytów i pożyczek uległaby odpowiednio zmniejszeniu o 37,7 mln zł, lub zwiększeniu o 68,3 mln zł. Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów i pożyczek, w przypadku których utrata wartości rozpoznawana jest w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku.

Utrata wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży

Za utratę wartości uznaje się utrzymywanie się przez okres co najmniej trzech kolejnych miesięcy kursu danego papieru wartościowego poniżej ceny nabycia, ponoszenie przez emitenta w okresie jednego roku straty nie znajdującej pokrycia w jego kapitałach własnych, jak również zaistnienia innych faktów oraz okoliczności wskazujących na utratę wartości. Dodatkowo, obiektywnymi dowodami utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy są informacje na temat znaczących negatywnych zmian mających miejsce w środowisku technologicznym, rynkowym, gospodarczym, prawnym lub innym, w którym działa emitent, wskazujące, że koszty inwestycji mogą nie zostać odzyskane. Znaczący i przedłużający się spadek wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy poniżej kosztu również stanowi obiektywny dowód utraty wartości.

Utrata wartości dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży

Utrata wartości i poprawa wartości dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży, ustalana jest w dniu wyceny, tj. na koniec okresu sprawozdawczego, odrębnie dla każdego rodzaju dłużnego papieru wartościowego. Za utratę wartości uznaje się utrzymywanie się przez okres co najmniej trzech kolejnych miesięcy kursu danego papieru wartościowego poniżej ceny nabycia i wynikającego z podwyższonego ryzyka kredytowego, ponoszenie przez emitenta w okresie jednego roku straty nie znajdującej pokrycia w jego kapitałach własnych lub innych zaistniałych okoliczności wskazujących na powstanie utraty wartości. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego, zaklasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży, wzrośnie i wzrost ten może być obiektywnie związany ze zdarzeniem mającym miejsce po utracie wartości ujętej w wyniku, strata z tytułu utraty wartości jest odwracana przez rachunek zysków i strat.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, które zostały zgłoszone ubezpieczycielowi i dla których posiadane informacje nie pozwalają na ocenę wysokości odszkodowań i świadczeń ustalana jest metodą ryczałtową. Wysokości wskaźników ryczałtowych dla poszczególnych ryzyk ustalone zostały przez na bazie informacji o średniej wysokości szkody z danego ryzyka.

Na dzień 30 czerwca 2009 roku rezerwa na szkody, które zaistniały, lecz nie zostały jeszcze zgłoszone ubezpieczycielowi (IBNR), ustalona została metodą aktuarialną zwaną „Naive Loss Ratio” ULR (ang. Ultimate Loss Ratio), która polega na określeniu wysokości szkód jedynie na podstawie oczekiwanego współczynnika szkodowości. Oczekiwane współczynniki szkodowości ustalone są na bazie dostępnych opracowań rynkowych dotyczących szkodowości danej grupy ryzyk.

4. Segmenty branżowe

Segmenty wyodrębnione zostały z punktu widzenia określonych grup klientów oraz produktów według jednorodnych cech transakcji. Ten sposób podziału obszarów biznesu jest spójny ze sposobem zarządzania sprzedażą i oferowania klientowi kompleksowej oferty produktowej obejmującej zarówno tradycyjne produkty bankowe jak również bardziej złożone produkty o charakterze inwestycyjnym. Powiązanie sposobu prezentowania wyników z modelem zarządzania biznesem zapewnia koncentrację działań Banku na kreowaniu wartości dodanej w relacjach z klientami Banku oraz spółek Grupy i jest podstawowym podziałem służącym do sterowania i postrzegania biznesu przez Grupę.

Działalność Grupy realizowana jest w następujących segmentach branżowych:

1) Bankowość detaliczna – w tym usługi private banking, rachunki bieżące dla klientów indywidualnych, rachunki oszczędnościowe, depozyty, produkty inwestycyjne, usługi powiernicze, karty kredytowe i debetowe, kredyty konsumpcyjne i hipoteczne, lokaty terminowe osób fizycznych, a także mikrofirm, dokonywanie rozliczeń finansowych, operacje wekslowe, czekowe oraz wystawianie gwarancji.

Wyniki Bankowości Detalicznej obejmują wyniki oddziałów zagranicznych mBanku: mBank Czechy i mBank Słowacja. Oddziały te oferują podstawowe produkty takie jak rachunki bieżące i rachunki oszczędnościowe oraz kredyty gotówkowe i hipoteczne oraz karty debetowe i kredytowe. Docelowo planuje się uruchomienie działalności operacyjnej w pełnym zakresie usług właściwych dla bankowości detalicznej (oferta dla przedsiębiorstw oraz klientów detalicznych).

Bankowość Detaliczna obejmuje również wyniki spółki BRE Wealth Management S.A., emFinanse Sp. z o.o. oraz dwie spółki ubezpieczeniowe: BRE Ubezpieczenia TU SA i BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. BRE Wealth Management SA oferuje usługi szeroko pojętego doradztwa finansowego oraz kompleksowego zarządzania majątkiem zamożnego klienta private banking. Do połowy 2008 roku spółka emFinanse działała na rynku pośredników i

doradców finansowych, zajmując się sprzedażą produktów bankowych. W czerwcu 2008 rozpoczął się proces restrukturyzacji, którego celem było wzmocnienie sieci sprzedaży produktów bankowości detalicznej BRE Banku poprzez przekształcenie placówek emFinanse w sieć sprzedaży produktów bankowości detalicznej BRE Banku. Proces ten został zakończony. W pierwszym półroczu 2009 roku spółka emFinanse koncentrowała się na działaniach mających na celu przygotowanie do nowej działalności operacyjnej, polegającej na sprzedaży produktów kredytowych mBanku i MultiBanku oraz na poszerzeniu oferty o inne produkty. W tym celu zakończony został proces przenoszenia sił sprzedażowych z mBanku i MultiBanku do struktur Spółki oraz trwały zaawansowane negocjacje z dostawcami produktów. W dniu 25 czerwca BRE Bank, jako jedyny udziałowiec Spółki, podjął decyzję o dokapitalizowaniu Spółki kwotą 10 mln zł. Środki te zostaną przeznaczone na finansowanie działalności operacyjnej spółki do momentu osiągnięcia przez nią modelu docelowego. Podstawowym przedmiotem działalności spółki BRE Ubezpieczenia TU SA jest działalność ubezpieczeniowa w zakresie działu II ubezpieczeń – Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe. Spółka prowadzi sprzedaż swoich produktów ubezpieczeniowych zarówno w ramach internetowej platformy ubezpieczeniowej stworzonej we współpracy z oddziałami detalicznymi BRE Banku, jak i klasycznych produktów bancassurance dla klientów BRE Banku za pośrednictwem agenta ubezpieczeniowego, spółki BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. Poza świadczeniem usług agenta ubezpieczeniowego przedmiotem działalności spółki BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. jest również świadczenie usług z zakresu dokonywania rozliczeń z tytułu umów ubezpieczeniowych osób ubezpieczonych.

2) Korporacje i Rynki Finansowe - segment ten składa się z dwóch podsegmentów:

2.1.) Klienci Korporacyjni i Instytucje – w tym prowadzenie rachunków bieżących, oszczędnościowych i lokat terminowych, przechowywanie papierów wartościowych, produkty walutowe i pochodne, transakcje sell buy back i buy sell back z klientami Banku, oferowanie produktów inwestycyjnych, kart kredytowych i debetowych, kredytów gospodarczych oraz leasing finansowy i operacyjny samochodów, maszyn, sprzętu biurowego, nieruchomości, a także obsługa z tytułu wynajmu wymienionych grup środków trwałych. W ramach tego podsegmentu Bank zawiera również samodzielnie lub w konsorcjum z innymi bankami umowy finansowania dużych projektów w formie kredytów.

Oferta Banku w tym podsegmentcie działalności skierowana jest zarówno do dużych firm jak i małych oraz średnich przedsiębiorstw oraz jednostek samorządu terytorialnego. Istotną częścią działalności w obszarze Klientów Korporacyjnych jest obsługa transakcji handlu zagranicznego. Oferta Banku dla przedsiębiorstw obejmuje operacje wymiany walut, przekazy zagraniczne, czek, inkaso, krótkoterminowe kredyty, a ponadto całą gamę narzędzi finansowych takich jak wykup wierzytelności, forfaiting, akredytywy, gwarancje bankowe i inne. Ponadto klientom oferowane są instrumenty finansowe zabezpieczające przed ryzykiem kursowym oraz instrumenty finansowe umożliwiające zarządzanie ryzykiem stopy procentowej, takie jak umowy oparte o przyszłą stawkę procentową FRA, o zmianę stóp procentowych IRS, opcje na stopy procentowe, a także walutowe transakcje zmiany stóp procentowych CIRS.

W ramach tego podsegmentu Bank współpracuje z krajowymi i zagranicznymi instytucjami finansowymi (poza transakcjami dokonywanymi za pośrednictwem rachunków nostro i loro) w obszarze pozyskiwania kredytów na międzynarodowym rynku międzybankowym. Bank dysponuje ponadto liniami kredytowymi na finansowanie importu oraz na refinansowanie kredytów inwestycyjnych dla małych i średnich przedsiębiorstw, głównie ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Do tego podsegmentu zaliczane też są wyniki następujących spółek: BRE Bank Hipoteczny SA, BRE Leasing Sp. z o.o., Dom Inwestycyjny BRE Banku SA, BRE Corporate Finance SA, Intermarket Bank AG, Polfactor SA, Transfinance a.s. oraz Magyar Factor zRt. Spółki Grupy zaliczane do tego podsegmentu wzbogacają ofertę Banku o finansowanie nieruchomości komercyjnych oraz inwestycji komunalnych, działalność leasingową oraz faktoringową, oferowanie papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu publicznego, zakupy i sprzedaż papierów wartościowych na rachunek klienta, doradztwo w zakresie fuzji i przejęć, również usługi konsultingowe w zakresie restrukturyzacji przedsiębiorstw i prowadzenie wszelkich form prywatyzacji przedsiębiorstw.

Bank uzyskuje dochody w formie zysku kapitałowego z portfela inwestycji własnych obejmującego zaangażowania bezpośrednie i pośrednie podjęte w celu osiągnięcia wysokiej długoterminowej stopy zwrotu. Oprócz wyspecjalizowanej jednostki organizacyjnej Banku zarządzającej portfelem inwestycji długoterminowych zalicza się tu także działalność spółki Tele-Tech Investment Sp. z o.o., której działalność polega na lokowaniu środków w papiery wartościowe, obrocie wierzytelnościami, zarządzaniu przedsiębiorstwami kontrolowanymi oraz doradztwo. Do obszaru tego zaliczane są także wyniki spółki Garbary Sp. z o.o.

2.2.) Działalność Handlowa i Inwestycyjna - w tym obrót instrumentami finansowymi, zakupy i sprzedaż papierów wartościowych w imieniu własnym, tzn. transakcje zawierane na papierach wartościowych takich jak bony, obligacje Skarbu Państwa, bony pieniężne NBP, transakcje lokacyjno-depozytowe i walutowe transakcje swap. Bank jest uczestnikiem rynku papierów wartościowych, koncentrując się na operacjach kupna-sprzedaży papierów wartościowych na rynku pierwotnym i wtórnym oraz transakcjach repo i reverse repo. Poza tym w ramach tego obszaru Bank dokonuje transakcji sell buy back i buy sell back na rynku międzybankowym. Bank jest również uczestnikiem rynku pieniężnego w transakcjach zawieranych na rynku międzybankowym.

W ramach tego podsegmentu, Bank zawiera samodzielnie lub w konsorcjum z innymi bankami umowy dotyczące emisji papierów dłużnych (obligacji, weksli inwestycyjnych i certyfikatów depozytowych).

Do obszaru tego zaliczane są także wyniki spółki BRE Finance France SA.

3) Pozostała działalność Grupy obejmuje wyniki z transakcji nie zaliczonych do obszarów stricte biznesowych oraz wyniki spółek BRE.locum SA i CERi Sp. z o.o.

Od 1 stycznia 2009 roku Grupa zaprzestała wyodrębniania segmentu „Zarządzanie aktywami – działalność zaniechana”. Do dnia 31 grudnia 2008 roku segment ten obejmował wynik spółki PTE Skarbiec-Emerytura SA (PTE) uzyskany do dnia 30 czerwca 2008 roku, w którym nastąpiło połączenie PTE Skarbiec-Emerytura SA i Aegon PTE SA. W dniu 30 grudnia 2008 roku Bank dokonał sprzedaży akcji Aegon PTE SA, objętych w wyniku połączenia obu towarzystw. Wyniki na transakcji połączenia i na transakcji sprzedaży również zostały zaliczone do wyników tego obszaru w 2008 roku.

Szczegółowe informacje dotyczące aktywów przeznaczonych do sprzedaży i działalności zaniechanej, którą Grupa prezentowała w poprzednich okresach sprawozdawczych, zostały zaprezentowane w Nocie 19 niniejszego sprawozdania finansowego.

Od początku 2009 roku, wskutek zmiany organizacyjnej polegającej na przesunięciu w ramach Banku jednostki organizacyjnej zarządzającej portfelem inwestycji długoterminowych z pionu Bankowości Inwestycyjnej do Bankowości Korporacyjnej, dochody Banku w formie zysku kapitałowego z portfela inwestycji własnych obejmującego zaangażowania w spółki Garbary Sp. z o.o. i Tele-Tech Investment Sp. z o.o., podjęte w celu osiągnięcia wysokiej długoterminowej stopy zwrotu, wykazywane są w podsegmentcie Klienci Korporacyjni i Instytucje.

W konsekwencji, w związku z przeklasyfikowaniem działalności spółek Garbary Sp. z o.o. i Tele-Tech Investment Sp. z o.o. z podsegmentu Działalność Handlowa i Inwestycyjna do podsegmentu Klienci Korporacyjni i Instytucje począwszy od 1 stycznia 2009 roku, dokonano odpowiedniego przekształcenia danych porównawczych dotyczących sprawozdawczości według branżowych segmentów działalności Grupy BRE Banku SA za I półrocze 2008 roku oraz za rok 2008 w celu zapewnienia porównywalności danych w poszczególnych okresach sprawozdawczych.

Poniżej przedstawiono zasady przyjęte przy dokonywaniu podziału działalności Grupy na segmenty.

Transakcje pomiędzy segmentami branżowymi odbywają się na normalnych, komercyjnych warunkach.

Zaangażowania w spółki Grupy przydzielane do poszczególnych segmentów powodują transfer kosztów finansowania kapitału. Rozliczenia zaalokowanego kapitału oparte są o średni ważony koszt kapitału Grupy i wykazywane w przychodach operacyjnych.

Wewnętrzny transfer funduszy pomiędzy jednostkami Banku oparty jest o stawki transferowe bazujące na stopach rynkowych. Stawki transferowe są określane według tych samych zasad dla wszystkich jednostek organizacyjnych Banku, a ich zróżnicowanie wynika jedynie ze struktury walutowej i terminowej aktywów i pasywów. Rozliczenia wewnętrzne z tytułu wewnętrznej wyceny transferu funduszy są uwzględnione w wynikach każdego segmentu.

Aktywa i zobowiązania segmentu obejmują aktywa i zobowiązania operacyjne, stanowiące większą część sprawozdania z sytuacji finansowej, nie obejmują natomiast pozycji takich jak podatki lub pożyczki.

Wydzielenia aktywów i pasywów segmentu oraz przychodów i kosztów dokonano na podstawie wewnętrznych informacji przygotowywanych w Banku do potrzeb zarządczych. Poszczególnym obszarom biznesu zostały przypisane aktywa i pasywa poszczególnych segmentów klientów i związane z tymi aktywami i pasywami przychody i koszty. Wynik segmentu uwzględnia wszystkie możliwe do alokacji pozycje przychodów i kosztów.

Działalność poszczególnych spółek Grupy została (uwzględniając korekty konsolidacyjne) w całości przypisana do określonego segmentu.

Podstawowym i jedynym podziałem jest podział branżowy. Z uwagi na brak istotności Grupa nie stosuje segmentacji geograficznej.

Grupa BRE Banku SA
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2009 roku
(w tys. zł)

Sprawozdawczość według branżowych segmentów działalności Grupy BRE Banku
za okres 01.01.2009 r. - 30.06.2009 r.
(w tys. zł)

	Korporacje i Rynki Finansowe		Bankowość detaliczna (w tym private banking)	Pozostałe	Wyłączenia	Razem Grupa	Uzgodnienie sprawozdania z sytuacji finansowej/ rachunku zysków i strat
	Klienci Korporacyjni i Instytucje	Działalność Handlowa i Inwestycyjna					
Wynik z tytułu odsetek	350 734	(7 249)	491 811	(985)	(5 721)	828 590	828 590
- sprzedaż klientom zewnętrznym	356 783	165 283	312 620	(375)	(5 721)	828 590	
- sprzedaż innym segmentom	(6 049)	(172 532)	179 191	(610)	-	-	
Wynik z tytułu prowizji	194 283	(5 015)	68 118	(579)	23 157	279 964	279 964
- sprzedaż klientom zewnętrznym	186 705	356	70 325	(579)	23 157	279 964	
- sprzedaż innym segmentom	7 578	(5 371)	(2 207)	-	-	-	
Wynik na działalności handlowej	59 692	95 444	69 129	(908)	605	223 962	223 962
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych	(16 844)	933	(1 000)	-	(239)	(17 150)	(17 150)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(434 607)	(1 554)	(212 661)	(30)	-	(648 852)	(648 852)
Udział wyników jednostek stowarzyszonych (przed opodatkowaniem)	-	-	-	-	-	-	-
Wynik segmentu (brutto)	(259 092)	119 124	135 525	18 216	2 415	16 188	16 188
Podatek dochodowy						(5 580)	(5 580)
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy BRE Banku SA						15 664	15 664
Zysk netto przypadający na udziały mniejszości						(5 056)	(5 056)
Aktywa segmentu	31 132 664	21 796 812	29 870 072	1 946 525	(3 813 616)	80 932 457	80 932 457
Zobowiązania segmentu	50 465 897	5 942 916	22 437 878	1 117 025	(3 102 377)	76 861 339	76 861 339
Pozostałe pozycje segmentu							
Nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne	(60 184)	(4 960)	(41 956)	(1 919)	-	(109 019)	
Amortyzacja	(66 087)	(4 173)	(46 252)	(1 466)	188	(117 790)	(117 790)
Straty na kredytach i pożyczkach	(673 912)	(4 703)	(213 515)	(812)	-	(892 942)	
Pozostałe pozycje bezgotówkowe*	11 008	(77 663)	67	(27)	-	(66 615)	
w tym: koszty bezgotówkowe	(796)	(2 451 764)	(5)	(27)	-	(2 452 592)	
przychody bezgotówkowe	11 804	2 374 101	72	-	-	2 385 977	

* Pozostałe pozycje bezgotówkowe obejmują przychody i koszty z tytułu wyceny instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pozycji wymiany.

Od dnia 30 grudnia 2008 roku Grupa nie posiada udziałów w spółkach, których działalność prezentowana była w poprzednich okresach jako działalność zaniechana w segmencie zarządzania aktywami.

Grupa BRE Banku SA
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2009 roku
(w tys. zł)

Sprawozdawczość według branżowych segmentów działalności Grupy BRE Banku
za okres 01.01.2008 r. - 31.12.2008 r.
(w tys. zł)

	Korporacje i Rynki Finansowe		Bankowość detaliczna (w tym private banking)	Zarządzanie aktywami - działalność zaniechana	Pozostałe	Wyłączenia	Razem Grupa	Uzgodnienie sprawozdania z sytuacji finansowej/ rachunku zysków i strat
	Klienci Korporacyjni i Instytucje	Działalność Handlowa i Inwestycyjna						
Wynik z tytułu odsetek	652 320	94 488	680 076	(18 910)	(13 092)	-	1 394 882	1 394 882
- sprzedaż klientom zewnętrznym	772 689	235 726	394 932	2 430	(10 895)	-	1 394 882	
- sprzedaż innym segmentom	(120 369)	(141 238)	285 144	(21 340)	(2 197)	-	-	
Wynik z tytułu prowizji	376 225	(23 696)	163 040	13 795	(1 795)	37 690	565 259	565 259
- sprzedaż klientom zewnętrznym	353 561	(5 028)	167 036	13 795	(1 795)	37 690	565 259	
- sprzedaż innym segmentom	22 664	(18 668)	(3 996)	-	-	-	-	
Wynik na działalności handlowej	177 200	142 114	164 515	(1)	26	-	483 854	483 854
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych	(349)	137 114	(1 000)	121 313	(54)	-	257 024	257 024
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(120 064)	(14 402)	(134 749)	-	71	-	(269 144)	(269 144)
Udział wyników jednostek stowarzyszonych (przed opodatkowaniem)	-	-	-	-	-	-	-	-
Wynik segmentu (brutto)	342 628	274 774	241 510	109 768	27 813	3 622	1 000 115	1 000 115
Podatek dochodowy								(110 771)
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy BRE Banku SA								31 885
Zysk netto przypadający na udziały mniejszości								857 459
Aktywa segmentu	29 270 216	27 720 756	27 276 331	-	981 555	(2 643 656)	82 605 202	82 605 202
Zobowiązania segmentu	44 576 787	13 473 269	21 980 940	-	531 864	(2 005 694)	78 557 166	78 557 166
Pozostałe pozycje segmentu								
Nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne	(201 046)	(11 826)	(145 769)	(764)	(18 824)	-	(378 229)	
Amortyzacja	(114 336)	(10 492)	(75 005)	(963)	(3 300)	376	(203 720)	(203 720)
Straty na kredytach i pożyczkach	(416 655)	(5 332)	(89 873)	-	(208)	-	(512 068)	
Pozostałe pozycje bezgotówkowe*	-	(78 385)	(63 726)	-	(0)	-	(142 111)	
w tym: koszty bezgotówkowe	-	(4 067 265)	(63 730)	-	(3)	-	(4 130 998)	
przychody bezgotówkowe	-	3 988 880	4	-	-	-	3 988 884	

* Pozostałe pozycje bezgotówkowe obejmują przychody i koszty z tytułu wyceny instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pozycji wymiany, jak również zmianę stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Powyższe zestawienie obejmuje dane finansowe działalności kontynuowanej i zaniechanej łącznie.

Grupa BRE Banku SA
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2009 roku
(w tys. zł)

Sprawozdawczość według branżowych segmentów działalności Grupy BRE Banku
za okres 01.01.2008 r. - 30.06.2008 r.
(w tys. zł)

	Korporacje i Rynki Finansowe		Bankowość detaliczna (w tym private banking)	Zarządzanie aktywami - działalność zaniechana	Pozostałe	Wyłączenia	Razem Grupa	Uzgodnienie sprawozdania z sytuacji finansowej/ rachunku zysków i strat
	Klienci Korporacyjni i Instytucje	Działalność Handlowa i Inwestycyjna						
Wynik z tytułu odsetek	315 396	40 176	301 710	(6 393)	(5 274)	-	645 615	645 615
- sprzedaż klientom zewnętrznym	380 086	89 534	177 424	2 430	(3 859)	-	645 615	
- sprzedaż innym segmentom	(64 690)	(49 358)	124 286	(8 823)	(1 415)	-	-	
Wynik z tytułu prowizji	189 651	(11 935)	92 201	13 793	(412)	18 235	301 533	301 533
- sprzedaż klientom zewnętrznym	178 404	(2 593)	94 106	13 793	(412)	18 235	301 533	
- sprzedaż innym segmentom	11 247	(9 342)	(1 905)	-	-	-	-	
Wynik na działalności handlowej	109 937	71 417	72 887	(1)	(51)	-	254 189	254 189
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych	(327)	138 144	-	67 198	-	-	205 015	205 015
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(28 508)	609	(40 026)	-	57	-	(67 868)	(67 868)
Udział wyników jednostek stowarzyszonych (przed opodatkowaniem)	-	-	-	-	-	-	-	-
Wynik segmentu (brutto)	246 921	191 341	154 922	69 258	35 002	3 653	701 097	701 097
Podatek dochodowy							(53 196)	(53 196)
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy BRE Banku SA							24 092	24 092
Zysk netto przypadający na udziały mniejszości							623 809	623 809
Aktywa segmentu	26 091 114	22 019 395	17 652 311	398 588	906 320	(2 567 170)	64 500 558	64 500 558
Zobowiązania segmentu	34 813 295	9 147 359	17 780 056	9 410	752 299	(1 908 340)	60 594 079	60 594 079
Pozostałe pozycje segmentu								
Nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne	(85 434)	(3 967)	(50 632)	(300)	(13 638)	-	(153 971)	
Amortyzacja	(53 139)	(4 722)	(34 370)	(557)	(1 597)	188	(94 197)	(94 197)
Straty na kredytach i pożyczkach	(148 713)	(1 746)	(28 847)	-	(83)	-	(179 389)	
Pozostałe pozycje bezgotówkowe*	-	(53 937)	1	-	-	-	(53 936)	
w tym: koszty bezgotówkowe	-	(1 094 836)	1	-	-	-	(1 094 835)	
przychody bezgotówkowe	-	1 040 899	-	-	-	-	1 040 899	

* Pozostałe pozycje bezgotówkowe obejmują przychody i koszty z tytułu wyceny instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pozycji wymiany.

Powyższe zestawienie obejmuje dane finansowe działalności kontynuowanej i zaniechanej łącznie.

5. Wynik z tytułu odsetek

	za okres	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
Przychody z tytułu odsetek			
Kredyty i pożyczki z uwzględnieniem odwrócenia dyskonta			
dotyczącego odpisu z tytułu utraty wartości		1 349 910	1 185 883
Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe		122 940	154 634
Lokacyjne papiery wartościowe		245 824	129 922
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		62 207	109 400
Pozostałe		9 805	17 970
		1 790 686	1 597 809
Koszty odsetek			
Z tytułu rozliczeń z bankami i klientami		(875 165)	(835 882)
Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		(54 063)	(81 957)
Inne pożyczki		(31 949)	(35 328)
Pozostałe		(919)	(1 457)
		(962 096)	(954 624)

Przychody z tytułu odsetek związane z aktywami finansowymi, które utraciły wartość wyniosły 44 880 tys. zł (pierwsze półrocze 2008 r.: 13 080 tys. zł).

6. Wynik z tytułu opłat i prowizji

	za okres	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
Przychody z tytułu opłat i prowizji			
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej		103 549	90 585
Prowizje za obsługę kart płatniczych		134 406	92 714
Prowizje z działalności ubezpieczeniowej		34 323	43 014
Opłaty z tytułu działalności maklerskiej		50 571	39 161
Prowizje za realizację przelewów		36 334	35 883
Prowizje za prowadzenie rachunków		41 601	31 372
Prowizje z tytułu udzielonych gwarancji oraz operacji dokumentowych		23 001	19 433
Prowizje z działalności powierniczej		4 863	5 356
Opłaty związane z zarządzaniem portfelem oraz pozostałe opłaty związane z zarządzaniem		3 926	4 321
Pozostałe		43 041	53 614
		475 615	415 453
Koszty z tytułu opłat i prowizji			
Koszty obsługi i ubezpieczenia kart płatniczych		(87 031)	(63 109)
Uiszczone opłaty maklerskie		(14 300)	(10 557)
Uiszczone pozostałe opłaty		(94 320)	(54 047)
		(195 651)	(127 713)

Kwota pozostałych opłat obejmuje głównie prowizje płacone na rzecz podmiotów zewnętrznych za sprzedaż produktów Banku.

	za okres	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
<u>Prowizje z tytułu działalności ubezpieczeniowej, w tym:</u>			
- Przychody z tytułu administracji polis		6 373	4 099
- Przychody z tytułu pośrednictwa ubezpieczeniowego		27 950	38 915
Prowizje z działalności ubezpieczeniowej razem		34 323	43 014

7. Przychody z tytułu dywidend

	za okres	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		102	1 688
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		2 720	2 045
Przychody z tytułu dywidend, razem		2 822	3 733

8. Wynik na działalności handlowej

	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
Wynik z pozycji wymiany	242 147	260 461
Różnice kursowe netto z przeliczenia	(608 539)	318 946
Zyski z transakcji minus straty	850 686	(58 485)
Wynik na pozostałej działalności handlowej	(18 185)	(6 271)
Instrumenty odsetkowe	(25 710)	(8 411)
Instrumenty kapitałowe	1 734	(3 523)
Instrumenty na ryzyko rynkowe	5 791	5 663
Wynik na działalności handlowej, razem	223 962	254 190

Wynik z pozycji wymiany obejmuje zyski i straty z transakcji spot i kontraktów terminowych, opcji, kontraktów typu futures i przeliczonych aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych. Wynik z operacji instrumentami odsetkowymi obejmuje wynik z tytułu obrotu instrumentami rynku pieniężnego, wynik z kontraktów swap dla stóp procentowych i walut (IRS), opcji i innych instrumentów pochodnych. Wynik z operacji instrumentami kapitałowymi obejmuje wynik z tytułu globalnego obrotu kapitałowymi papierami wartościowymi i pochodnymi instrumentami kapitałowymi, takimi jak kontrakty swap, opcje, kontrakty typu futures i kontrakty terminowe. Wynik z operacji instrumentami na ryzyko rynkowe obejmuje wynik z kontraktów futures na obligacje, na indeks, opcji na papiery wartościowe, indeksy giełdowe i kontrakty futures, wynik z transakcji terminowych na papiery wartościowe oraz swapów towarowych.

9. Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych

	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
Sprzedaż/wykup przez emitenta aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	686	137 817
Utrata wartości kapitałowych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(17 836)	-
Zyski i straty z lokacyjnych papierów wartościowych, razem	(17 150)	137 817

W 2008 roku największy wpływ na wielkość pozycji sprzedaż/wykup aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży miał wynik na sprzedaży akcji Vectra SA. Transakcja sprzedaży została opisana w raporcie za I kwartał 2008 roku, opublikowanym w dniu 6 maja 2008 roku, w punkcie 4 Wybranych danych objaśniających.

W 2009 roku pozycja utrata wartości kapitałowych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży obejmuje kwotę odpisu w wysokości 16 836 tys. zł dokonanego przez spółkę Intermarket Bank AG z tytułu utraty wartości zaangażowania w spółkę Compania de Factoring IFN SA z siedzibą w Rumunii, w której Intermarket posiada 50% udziałów.

10. Pozostałe przychody operacyjne

	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
Przychody z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	66 683	137 373
Przychody z tytułu rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania	25 313	3 150
Przychody z działalności ubezpieczeniowej netto	22 379	3 703
Przychody ze sprzedaży usług	22 192	25 353
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	3 162	102
Przychody z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	1 986	4 610
Pozostałe	15 018	6 404
Pozostałe przychody operacyjne, razem	156 733	180 695

Przychody z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia obejmują głównie przychody spółki BRE.locum uzyskane z działalności deweloperskiej.

Przychody ze sprzedaży usług dotyczą usług niebankowych.

Na kwotę przychodów z działalności ubezpieczeniowej netto składają się przychody z tytułu składek, reasekuracji i koasekuracji, pomniejszone o wypłacone odszkodowania i koszty likwidacji oraz skorygowane o zmiany stanu rezerw na odszkodowania, związane z działalnością ubezpieczeniową prowadzoną w ramach Grupy BRE Banku SA.

Poniżej przedstawiono przychody z działalności ubezpieczeniowej netto za pierwsze półrocze 2009 roku i 2008 roku.

	za okres	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
<u>Przychody z tytułu składek</u>			
- Składki przypisane		41 649	45 423
- Zmiana stanu rezerwy składki		(1 350)	(32 046)
Przypis składki		40 299	13 377
<u>Kontrakty reasekuracyjne</u>			
- Składki przypisane		(12 293)	(9 311)
- Zmiana stanu rezerwy składki		724	3 326
Składki na udziale reasekuratora		(11 569)	(5 985)
Składki netto		28 730	7 392
<u>Odszkodowania i świadczenia</u>			
- Odszkodowania i świadczenia wypłacone w bieżącym roku wraz z kosztami likwidacji brutto		(7 910)	(4 387)
- Zmiana stanu rezerwy na odszkodowania i świadczenia wypłacone bieżącego roku wraz z kosztami likwidacji brutto		(9 050)	(5 219)
- Odszkodowania i świadczenia wypłacone bieżącego roku wraz z kosztami likwidacji na udziale reasekuratora		7 476	3 625
- Zmiana stanu rezerwy na odszkodowania i świadczenia wypłacone bieżącego roku wraz z kosztami likwidacji na udziale reasekuratora		2 920	3 044
Odszkodowania i świadczenia netto		(6 564)	(2 937)
- Pozostałe koszty na udziale własnym		267	(764)
- Pozostałe przychody operacyjne		70	12
- Koszty ekspertyz i atestów przy ocenie ryzyka		(124)	-
Przychody z działalności ubezpieczeniowej netto		22 379	3 703

11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	za okres	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
Odpisy netto na należności od banków		(10 523)	234
Odpisy netto na zobowiązania warunkowe wobec banków		145	(467)
Odpisy netto na kredyty i pożyczki udzielone klientom		(597 256)	(61 544)
Odpisy netto na zobowiązania warunkowe wobec klientów		(41 218)	(6 091)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek		(648 852)	(67 868)

12. Ogólne koszty administracyjne

	za okres	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
Koszty pracownicze (Nota 12A)		(317 600)	(350 726)
Koszty rzeczowe		(256 999)	(246 465)
Podatki i opłaty		(14 389)	(12 192)
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny		(11 777)	(3 639)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych		(2 612)	(2 985)
Pozostałe		(1 123)	(3 902)
Ogólne koszty administracyjne, razem		(604 500)	(619 909)

Koszty pracownicze (12A)

	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
za okres		
Koszty wynagrodzeń	(264 513)	(282 581)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(39 014)	(43 688)
Koszty świadczeń emerytalnych	(671)	(476)
Wynagrodzenie regulowane w formie opcji pracowniczych	-	(6 802)
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	(13 402)	(17 179)
Koszty świadczeń pracowniczych, razem	(317 600)	(350 726)

W pierwszej połowie 2009 roku średni poziom zatrudnienia w Grupie wyniósł 7 590 osób (pierwsze półrocze 2008: 6 688 osób).

13. Pozostałe koszty operacyjne

	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
za okres		
Koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	(49 764)	(88 586)
Koszty z tytułu spisanych należności i zobowiązań przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	(4 449)	(536)
Przekazane darowizny	(2 865)	(3 276)
Odpisy z tytułu rezerw na przyszłe zobowiązania	(50)	(723)
Koszty sprzedaży usług	(623)	(891)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(455)	(266)
Koszty z tytułu utworzonych rezerw na pozostałe należności (poza kredytowymi)	(19 316)	(2 473)
Pozostałe koszty operacyjne	(10 069)	(6 691)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(87 591)	(103 442)

Koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia obejmują głównie koszty spółki BRE.locum uzyskane z działalności deweloperskiej.

W 2009 roku koszty z tytułu rezerw utworzonych na pozostałe należności, poza kredytowymi, obejmują kwotę 18 476 tys. zł rezerwy utworzonej przez spółkę Intermarket Bank AG na należności od spółki Compania de Factoring IFN SA z siedzibą w Rumunii, w której Intermarket posiada 50% udziałów.

Koszty sprzedaży usług dotyczą usług niebankowych.

14. Zysk na jedną akcjęZysk na jedną akcję za 6 miesięcy – działalność kontynuowana

	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
za okres		
Podstawowy:		
Zysk netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy BRE Banku SA	15 664	547 237
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	29 690 882	29 670 203
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	0,53	18,44
Rozwodniony:		
Zysk netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy BRE Banku SA, zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	15 664	547 237
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	29 690 882	29 670 203
Korekty na:		
- opcje pracownicze na akcje	27 022	6 404
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję	29 717 904	29 676 607
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	0,53	18,44

Zysk na jedną akcję za 6 miesięcy – działalność kontynuowana i zaniechana razem

	za okres	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
Podstawowy:			
Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na akcjonariuszy BRE Banku SA		15 664	623 809
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		29 690 882	29 670 203
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)		0,53	21,02
Rozwodniony:			
Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na akcjonariuszy BRE Banku SA, zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję		15 664	623 809
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		29 690 882	29 670 203
Korekty na:			
- opcje pracownicze na akcje		27 022	6 404
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję		29 717 904	29 676 607
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)		0,53	21,02

15. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa zastawione

	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Dłużne papiery wartościowe:	1 397 994	5 713 217	6 672 720
Obligacje rządowe ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych oraz będące przedmiotem zastawu (transakcje sell buy back), w tym:			
- obligacje rządowe będące przedmiotem zastawu (transakcje sell buy back)	548 358	836 767	4 653 866
Bony skarbowe ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych oraz będące przedmiotem zastawu (transakcje sell buy back), w tym:	417 493	716 356	2 306 349
- bony skarbowe będące przedmiotem zastawu (transakcje sell buy back)	240 269	874 579	952 297
- bony skarbowe będące przedmiotem zastawu (transakcje sell buy back)	152 551	380 428	186 916
Pozostałe dłużne papiery wartościowe	609 367	4 001 871	1 066 557
Kapitałowe papiery wartościowe:	7 359	8 188	4 270
- notowane	7 359	8 188	4 270
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe razem, w tym:	1 405 353	5 721 405	6 676 990
- Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	835 309	4 624 621	4 183 725
- Aktywa zastawione	570 044	1 096 784	2 493 265

Powyższa nota nie obejmuje bonów skarbowych i obligacji rządowych zastawionych pod BFG w kwocie 184 558 tys. zł (31 grudnia 2008 r.: 176 592 tys. zł, 30 czerwca 2008 r.: 97 711 tys. zł), oraz lokacyjnych obligacji rządowych w kwocie 2 172 529 tys. zł, będących przedmiotem zastawu w transakcjach sell buy back (31 grudnia 2008 r.: 2 171 905 tys. zł.: 30 czerwca 2008 r.: 0), które są klasyfikowane do lokacyjnych papierów wartościowych (Nota 17).

16. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	28 937 733	26 653 688	17 107 095
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	26 230 823	25 016 257	22 278 656
Kredyty i pożyczki udzielone sektorowi budżetowemu	642 180	663 580	596 447
Inne należności	583 230	668 684	374 245
Kredyty i pożyczki (brutto) od klientów	56 393 966	53 002 209	40 356 443
Rezerwa utworzona na należności od klientów (wielkość ujemna)	(1 499 969)	(859 732)	(704 765)
Kredyty i pożyczki (netto) od klientów	54 893 997	52 142 477	39 651 678
Krótkoterminowe (do 1 roku)	17 446 363	16 241 124	13 883 490
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	37 447 634	35 901 353	25 768 188

W pozycji kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym Grupa prezentuje kredyty udzielone mikroprzedsiębiorstwom obsługiwanych przez Bankowość Detaliczną BRE Banku (mBank i Multibank). Wartość kredytów udzielonych mikroprzedsiębiorstwom w prezentowanych okresach sprawozdawczych wynosi: 30 czerwca 2009 r. – 2 417 000 tys. zł, 31 grudnia 2008 r. – 1 971 300 tys. zł, 30 czerwca 2008 r. – 1 544 700 tys. zł.

17. Lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione

	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Dłużne papiery wartościowe:	12 009 230	7 754 415	5 163 295
Notowane, w tym:	11 950 060	7 702 443	5 124 254
- obligacje rządowe będące przedmiotem zastawu (transakcje sell buy back)	2 172 529	2 171 905	-
- obligacje rządowe będące przedmiotem zastawu (BFG)	143 438	175 300	97 711
- bony skarbowe będące przedmiotem zastawu (BFG)	41 120	1 292	-
Nie notowane	59 170	51 972	39 041
Kapitałowe papiery wartościowe:	100 732	96 394	97 287
- notowane	13 156	7 958	7 811
- nie notowane	87 576	88 436	89 476
Lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione razem, w tym:	12 109 962	7 850 809	5 260 582
- <i>Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży</i>	<i>9 752 875</i>	<i>5 502 312</i>	<i>5 162 871</i>
- <i>Aktywa zastawione</i>	<i>2 357 087</i>	<i>2 348 497</i>	<i>97 711</i>
Krótkoterminowe (do 1 roku)	5 850 848	1 545 996	1 709 041
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	6 259 114	6 304 813	3 551 541

Zaprezentowana powyżej wartość kapitałowych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej na dzień 30 czerwca 2009 roku obejmuje rezerwy utworzone z tytułu utraty wartości w wysokości 21 941 tys. zł (31 grudnia 2008 r. – 20 941 tys. zł.; 30 czerwca 2008 r.: 29 077 tys. zł).

Powyższa nota obejmuje obligacje rządowe i bony skarbowe pod zastaw BFG, oraz lokacyjne obligacje rządowe będące przedmiotem zastawu w transakcjach sell buy back, które wykazane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w oddzielnej pozycji „Aktywa zastawione”.

18. Zobowiązania wobec klientów

	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Klienci indywidualni	21 223 914	21 047 662	17 051 279
Klienci korporacyjni	17 258 476	16 626 162	18 974 266
Klienci sektora budżetowego	376 734	76 203	340 603
Zobowiązania wobec klientów, razem	38 859 124	37 750 027	36 366 148
Krótkoterminowe (do 1 roku)	38 063 327	37 079 660	35 737 920
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	795 797	670 367	628 228

W pozycji zobowiązania wobec klientów indywidualnych Grupa prezentuje zobowiązania wobec mikroprzedsiębiorstw obsługiwanych przez Bankowość Detaliczną BRE Banku (mBank i Multibank). Wartość zobowiązań z tytułu środków na rachunkach bieżących i depozytów terminowych przyjętych od mikroprzedsiębiorstw w prezentowanych okresach sprawozdawczych wynosi odpowiednio: 30 czerwca 2009 r. – 1 419 700 tys. zł, 31 grudnia 2008 r. – 1 550 900 tys. zł, 30 czerwca 2008 r. – 1 273 400 tys. zł.

19. Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Od dnia 30 grudnia 2008 roku Grupa nie posiada udziałów w spółkach, których działalność prezentowana była w poprzednich okresach jako działalność zaniechana w segmencie zarządzania aktywami.

Szczegółowe informacje dotyczące aktywów przeznaczonych do sprzedaży oraz działalności zaniechanej zostały zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym BRE Banku i skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy BRE Banku za 2008 roku, przekazanych do publicznej wiadomości w dniu 27 lutego 2009 roku.

Poniżej przedstawiono dane finansowe dotyczące aktywów trwałych (grup do zbycia) przeznaczonych do sprzedaży oraz działalności zaniechanej w prezentowanych w sprawozdaniu finansowym okresach sprawozdawczych.

Dane finansowe dotyczące pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży.

	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Aktywa przeznaczone do sprzedaży, w tym:			
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	-	-	416 150
Aktywa przeznaczone do sprzedaży, razem	-	-	416 150

Dane finansowe dotyczące pozycji rachunku zysków i start związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży oraz działalnością zaniechaną.

	za okres	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
Przychody z tytułu odsetek		-	2 430
Wynik z tytułu odsetek		-	2 430
Przychody z tytułu opłat i prowizji		-	25 376
Koszty z tytułu opłat i prowizji		-	(11 583)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		-	13 793
Wynik na działalności handlowej		-	(1)
Wynik z pozycji wymiany		-	(1)
Pozostałe przychody operacyjne		-	701
Ogólne koszty administracyjne		-	(4 935)
Amortyzacja		-	(245)
Pozostałe koszty operacyjne		-	(33)
Wynik działalności operacyjnej		-	11 710
Wynik ze sprzedaży/wynik na połączeniu aktywów przeznaczonych do zbycia*		-	67 198
Zysk brutto z działalności zaniechanej		-	78 908
Podatek dochodowy		-	(2 336)
Zysk netto z działalności zaniechanej		-	76 572
Zysk netto z działalności zaniechanej przypadający na:			
- akcjonariuszy BRE Banku SA		-	76 572
- udziały mniejszości		-	-

* Na dzień 30 czerwca 2008 roku kwota 67 198 tys. zł stanowi wynik Grupy na połączeniu spółek PTE Skarbiec-Emerytura SA i Aegon PTE SA.

Dane finansowe dotyczące przepływów pieniężnych związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży oraz działalnością zaniechaną.

	za okres	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		-	10 680

Zysk na jedną akcję za 6 miesięcy – działalność zaniechana

	za okres	od 01.01.2009 do 30.06.2009	od 01.01.2008 do 30.06.2008
Podstawowy:			
Zysk netto z działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy BRE Banku SA		-	76 572
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		-	29 670 203
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)		-	2,58
Rozwodniony:			
Zysk netto z działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy BRE Banku SA, zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję		-	76 572
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		-	29 670 203
Korekty na:			
- opcje pracownicze na akcje		-	6 404
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję		-	29 676 607
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)		-	2,58

Wybrane dane objaśniające**1. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej**

Prezentowany skrócony skonsolidowany raport za pierwsze półrocze 2009 roku spełnia wymogi Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR) 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” odnoszącego się do śródrocznych raportów finansowych.

2. Jednolitość zasad rachunkowości i metod obliczeniowych stosowanych przy sporządzaniu raportu półrocznego i ostatniego rocznego sprawozdania finansowego

Szczegółowy opis zasad rachunkowości Grupy przedstawiono w punkcie 2 i 3 Not do skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za pierwsze półrocze 2009 roku. Zasady rachunkowości przyjęte przez Grupę zastosowano w sposób ciągły w odniesieniu do wszystkich okresów prezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

3. Sezonowość lub cykliczność działalności

W działalności Grupy nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

4. Rodzaj oraz kwoty pozycji wpływających na aktywa, pasywa, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych, które są niezwykle ze względu na ich rodzaj, wielkość lub wywierany wpływ**Wpływ ogólnosiwiatowego kryzysu gospodarczego na sytuację finansową Grupy BRE Banku SA**

Konsekwencje ogólnosiwiatowego kryzysu gospodarczego, który ujawnił się w drugiej połowie 2008 roku zaznaczyły się silnie w pierwszej połowie 2009 roku. Znalazły swoje odzwierciedlenie w pogarszającej się sytuacji finansowej klientów banków, zarówno przedsiębiorstw jak i osób fizycznych. Jednocześnie utrzymywały się, choć z mniejszym nieco nasileniem, ograniczenia w płynności rynku międzybankowego i związane z tym możliwości uzyskania finansowania długoterminowego, co wiąże się ze zwiększonym ryzykiem w sektorze. Te elementy związane z ogólnosiwiatowym kryzysem gospodarczym miały istotny wpływ na kondycję Banku i Grupy.

Pogarszająca się sytuacja finansowa klientów, w przypadku osób fizycznych [1] znalazła odbicie w wyraźnym spadku jakości portfela kredytów gotówkowych odzwierciedlonym istotnym wzrostem rezerw. W odniesieniu do portfela kredytów korporacyjnych [2] Bank odnotował nasiloną migrację ratingów klientów do gorszych kategorii, niemniej zjawisko to nie wiązało się jak dotąd z istotnym wzrostem rezerw portfelowych, a tym bardziej liczby pojedynczych przypadków „defaultów”. Nie zanotowano widocznego wzrostu liczby klientów Banku w stanie defaultu mimo wyraźnego wzrostu tego wskaźnika w gospodarce.

Podstawowym czynnikiem, którego działanie zdominowało obraz ryzyka kredytowego były problemy klientów korporacyjnych obciążonych negatywną wyceną transakcji pochodnych. Bank stanął przed koniecznością przeprowadzenia działań restrukturyzacyjnych zadłużenie klienta, a w skrajnych wypadkach czynności windykacyjnych. Wynikiem tych działań było istotne obniżenie ekspozycji z tytułu transakcji pochodnych, niemniej sytuacja finansowa części klientów spowodowała konieczność utworzenia znacznych odpisów, które przesądziły o wielkości półrocznego wyniku Banku. Niezależnie od tego Bank podjął szereg działań, których celem jest wczesne identyfikowanie problemowych ekspozycji klientów korporacyjnych oraz zaktualizował swoje procedury decyzyjne szczególnie w odniesieniu do klientów detalicznych.

O ile koniec 2008 roku przyniósł bardzo poważne zawirowania na rynku wywołane przede wszystkim gwałtownym załamaniem płynności [3] rynku międzybankowego, o tyle w pierwszej połowie 2009 roku zjawisko to powoli zanikało. Niemniej jednak w dalszym ciągu względnie ograniczony jest dostęp do średnio i długoterminowych źródeł finansowania. W konsekwencji, banki bardzo aktywnie zaczęły zabiegać o pozyskanie nowych depozytów, co zaowocowało swoistą „wojną depozytową” opartą przede wszystkim na oferowaniu korzystniejszych od konkurencji warunków cenowych. Dzięki konsekwentnej polityce nastawionej na stopniowe powiększanie bazy depozytowej poprzez elastyczną ofertę produktową oraz trwałych relacjach z klientami sytuacja płynnościowa jest stabilna.

[1] Ryzyko kredytowe - bankowość detaliczna:

W przypadku portfela detalicznego należy zauważyć utrzymującą się dobrą jakość portfela kredytów hipotecznych, na którą jak dotąd nie miało wpływu pogorszenie się sytuacji gospodarczej. Jednocześnie w widoczny sposób spadła jakość portfela kredytów gotówkowych, szczególnie w mBanku. To drugie zjawisko wynika z kompozycji portfela mBanku zawierającego dużą część kredytobiorców o słabej kondycji finansowej, a więc bardziej wrażliwych na zjawiska kryzysowe w gospodarce. Bank dostrzegając te problemy wprowadził istotne zmiany w polityce sprzedaży produktów gotówkowych, w większym stopniu kierując swoją ofertą do wewnętrznej bazy klientowskiej. Modyfikacji uległy zasady udzielania kredytów gotówkowych, głównie w obszarze oceny zdolności kredytowej

klientów, między innymi w celu ograniczenia zjawiska napływu klientów mogących znaleźć się potencjalnie w tzw. spirali zadłużenia. Wprowadzone zostały zmiany podnoszące skuteczność procesu weryfikacji kredytobiorców.

Wdrożone rozwiązania mają na celu nie tylko ograniczenie ryzyka kredytowego, ale również istotne zmniejszenie ryzyka operacyjnego wyłudzeń. Ze zmianą sposobu pozycjonowania produktów wiąże się również przebudowa modelu akwizycji klientów i skoncentrowanie się na wsparciu własnej sieci sprzedawców oraz zintensyfikowaniu cross-sellingu. Konstrukcja produktu kredytu gotówkowego została uproszczona tak, by nie generował dodatkowych problemów klientom o mniejszej świadomości finansowej oraz słabszym przygotowaniu do korzystania z bardziej wyrafinowanych instrumentów finansowych. Ponadto Bank rozszerzył monitoring ryzyka portfela kredytów gotówkowych. Przeglądy realizowane są dwustopniowo - na poziomie analiz przekrojowych oraz dla zidentyfikowanych obszarów zagrożeń - poprzez weryfikację indywidualnych transakcji. W ramach monitorowania terminowości spłat, znacznie zmieniony został proces kontaktu z klientami ze zidentyfikowanymi należnościami wymagalnymi. Bank rozszerzył kontakt z klientem o nowe kanały komunikacji między innymi SMS i e-mail przy czym pierwszy kontakt następuje już drugiego dnia po zanotowaniu opóźnienia w spłacie. Ostatnim z obszarów poddanych rewizji jest konstrukcja samego produktu, który po zmianach wprowadzonych w maju jest znacznie prostszy w obsłudze, zwłaszcza dla Klientów o mniejszej świadomości finansowej.

[2] Ryzyko kredytowe - bankowość korporacyjna:

Jak już wspomniano, na zjawisko powolnego pogarszania się sytuacji finansowej klientów korporacyjnych nałożyło się zjawisko związane z obciążeniem dużej grupy przedsiębiorstw negatywną wyceną instrumentów pochodnych. W przypadku niektórych z nich spowodowało to dużo głębsze problemy niż mogłoby to wynikać z faktycznego pogorszenia się sytuacji w europejskiej (w tym polskiej) gospodarce.

Zarząd zidentyfikował najważniejsze zagrożenia i podjął działania zmierzające do ograniczenia ich wpływu na kondycję finansową Banku. Podjęto decyzję o przyspieszeniu rocznej weryfikacji PD-ratingu klienta opierając analizę głównie o wyniki osiągane przez klientów Banku w IV kwartale 2008 roku i I kwartale 2009 roku. Zdaniem banku, dane finansowe kredytobiorców za wyżej wymienione okresy sprawozdawcze odzwierciedlają już skutki spowolnienia gospodarczego. Zidentyfikowano branże (przemysł stalowy, budownictwo, motoryzacja, przemysł meblarski, transport, produkcja i handel odzieżą) o podwyższonym poziomie ryzyka. W konsekwencji zaostrzono kryteria finansowania podmiotów z tych branż, wprowadzając szereg ograniczeń opartych o prawdopodobieństwo defaultu, jakość zabezpieczenia ekspozycji oraz jakość relacji biznesowej z Bankiem/Grupą. Jednocześnie zwiększono częstotliwość regularnych przeglądów sytuacji finansowej klientów, monitoringu finansowanych przedsięwzięć oraz weryfikacji wyceny przyjętych zabezpieczeń rzeczowych, szczególnie nieruchomości.

Grupa odnotowała znaczący przyrost poziomu rezerw związany przede wszystkim z ekspozycjami wynikającymi z zawartych przez kontrahentów Banku transakcji pochodnych. Rezerwy te stanowią 80% rezerw indywidualnych zawiązanych w I półroczu 2009 roku. Jednocześnie warto podkreślić, że w roku 2008 stosunek zawiązanych rezerw indywidualnych w stosunku do parametru Expected Loss kalkulowanego przez modele do wyceny ryzyka kredytowego kształtował się na poziomie znacznie niższym niż 1. Po I półroczu 2009 roku, stosunek rezerw indywidualnych skorygowanych (pomniejszonych) o rezerwy wynikające z ekspozycji na transakcje pochodne kształtuje się również na poziomie niższym niż 1. Mimo oczekiwania dalszego pogarszania się kondycji finansowej kredytobiorców Bank szacuje, że wyżej wymieniony iloraz kształtowałby się na poziomie zbliżonym do 1. Z tego powodu, rezerwy będące rezultatem ekspozycji na transakcje pochodne Bank traktuje jako zjawisko nadzwyczajne, wzmacniające oczekiwane pogorszenie kondycji finansowej kredytobiorców.

Bank przeprowadzając ocenę ryzyka klientów z ekspozycjami na instrumenty pochodne dokonał ich kategoryzacji do 5 grup ryzyka wraz z oszacowaniem poziomu koniecznych rezerw w oparciu o pokrycie otwartych pozycji walutowych wpływami w walucie, zdolność do generowania nadwyżki finansowej, wielkość ekspozycji kredytowej (produkty bilansowe oraz ekspozycja wynikająca z transakcji pochodnych), posiadane zabezpieczenia. W trakcie restrukturyzacji tych ekspozycji Bank stosuje indywidualne podejście (w zależności od sytuacji) polegające na restrukturyzacji zawartych transakcji, zamknięcie całości/części transakcji, zamknięcie całości/części transakcji i refinansowanie strat, zamiana wierzytelności na akcje/udziały. Najczęściej – ze względu na złożoność procesu restrukturyzacji – stosowanych jest kilka wskazanych wyżej technik jednocześnie. W stosunku do części klientów procesy restrukturyzacji nadal trwają, ze względu na niepewność co do dalszego kształtowania się otoczenia gospodarczego, w tym kursów PLN wobec głównych walut, niejednokrotnie dużą liczbę banków uczestniczących w procesie oraz zmieniające się otoczenie gospodarcze (generalnie malejący popyt na produkty/usługi kredytobiorców-eksporterów) i tym samym większą niż zwykle niepewność co do prognozowanych przez kredytobiorców wyników finansowych.

Migracja ratingów klientów ma wpływ na wielkość odpisów dokonywanych z tytułu rezerwy portfelowej. Jest ona tworzona na portfelu kredytowym klientów, którzy nie zostali zaklasyfikowani do kategorii default. Kwota rezerw jest sumą strat poniesionych w wyniku zaistnienia zdarzeń ekonomicznych, które na dzień obliczania rezerw nie zostały jeszcze zidentyfikowane przez Bank. Prawdopodobieństwo ujawnienia się straty jest modelowane regresją logistyczną opartą na wskaźnikach finansowych i danych jakościowych. Model jest kalibrowany na wewnętrznych danych Banku obejmujących kilkuletni okres obserwacji portfela korporacyjnego. Ustalono, że 9 miesięcy to średni

okres, jaki upływa między zaistnieniem negatywnego zdarzenia ekonomicznego a możliwością jego rejestracji przez Bank, jest to tzw. okres identyfikacji straty (LIP). Zatem w obliczeniach przyjęto horyzont obserwacji równy 9 miesięcy. Wielkość poniesionej straty jest założona na poziomie aktualnego zaangażowania pomnożonego przez LGD (parametr określający stratę na skutek zaniechania regulowania zobowiązań) wyznaczonego przez model ratingowy RC-POL na etapie kalkulacji EL-ratingu. Charakterystyka korporacyjnego systemu ratingowego jako modelu wrażliwego na zmiany cyklu koniunkturalnego (ang. Point-in-Time), jak też uwzględnienie w modelu finansowych danych śródrocznych oraz wskaźników ostrzegawczych w ocenie Zarządu Banku zapewnia adekwatną reakcję wyliczonych kwot rezerw portfelowych na zmieniające się warunki rynkowe.

Dodatkowo w IV kwartale 2008 roku zrezygnowano z poprzednio planowanej eliminacji dotychczasowych, konserwatywnych założeń modelu (Credit Conversion Factor- CCF=100%, coroczna rekalkulacja modelu) tak, aby zamortyzować oczekiwany efekt opóźnienia pomiędzy szybko pogarszającym się otoczeniem makroekonomicznym a wskazaniem modelu. W wyniku doświadczeń Banku związanych ze wspomnianym wcześniej problemem klientów Banku z tytułu instrumentów pochodnych, który miał decydujący wpływ na poziom ryzyka kredytowego Banku, rozszerzono model ratingowy dla klientów korporacyjnych o kwantyfikację wpływu obciążeń pozabilansowych na ryzyko niewypłacalności klienta. Obecnie trwa szczegółowa analiza realizowanych odzysków z zabezpieczeń w przypadkach default w celu określenia adekwatności parametryzacji modelu LGD. Wstępne wyniki wskazują, że model ten w sposób konserwatywny szacuje oczekiwane straty w przypadku zaniechania realizacji zobowiązań korporacyjnych.

[3] Zarządzanie płynnością:

W konsekwencji wspomnianej już ograniczonej podaży pieniądza na rynku międzybankowym kwestia zarządzania płynnością i finansowaniem długoterminowym stała się jeszcze istotniejsza. Bank monitorował płynność finansową w trybie dziennym, wykorzystując metody oparte o analizę przepływów pieniężnych. Pomiar ryzyka płynności bazuje na modelu wewnętrznym, który został zbudowany na podstawie analiz specyfiki Banku, zmienności bazy depozytowej, koncentracji finansowania oraz planowanego rozwoju poszczególnych pozycji. Codziennemu monitorowaniu poddawane są: wartość niedopasowania przepływów pieniężnych w określonych przedziałach czasowych (luka), poziom rezerw płynnościowych Banku oraz stopień wykorzystania zewnętrznych i wewnętrznych limitów płynnościowych. Bank ocenia na bieżąco swą sytuację płynnościową oraz prawdopodobieństwo jej pogorszenia, stosując metody scenariuszowe w tym scenariusze typu stress tests. Znaczenie tych ostatnich wzrosło wraz z rosnącą zmiennością rynku oraz wspomnianym już ograniczeniem w płynności dostępnej na rynku. Bank na bieżąco monitoruje również poziom koncentracji finansowania, szczególnie w zakresie bazy depozytowej oraz stan rezerw płynnościowych. Dla potrzeb zabezpieczenia płynności Banku, Bank ustala źródła bieżącego i awaryjnego zasilania płynnościowego Banku, zwane rezerwami płynnościowymi. Bank posiada ustalone procedury postępowania awaryjnego na wypadek znacznego pogorszenia się stanu płynności finansowej Banku. Dla potrzeb bieżącego monitorowania płynności Bank kalkuluje wartości urealnionej, skumulowanej luki niedopasowania przepływów pieniężnych. Luka urealniona jest kalkulowana na bazie przepływów kontraktowych. Urealniane są przede wszystkim przepływy w portfelu depozytów klientów i w portfelu kredytów w rachunkach bieżących. Ponadto, zakłada się stabilność portfela kredytów terminowych oraz możliwość wcześniejszej sprzedaży bądź zastawu portfela płynnych papierów wartościowych. Analizując sytuację płynnościową Banku w I półroczu 2009 roku należy podkreślić, że struktura finansowania Banku była stabilna. W strukturze finansowania największy udział miał portfel depozytów bieżących i terminowych klientów niebankowych. Drugim pod względem wielkości źródłem finansowania, był portfel długoterminowych pożyczek od banków (powyżej 1 roku), w tym głównie od Commerzbanku. Wspomniane pożyczki, łącznie z pożyczkami podporządkowanymi stanowiły podstawowe źródło finansowania portfela kredytów hipotecyjnych w CHF. Uzależnienie BRE Banku od finansowania z Money Market było nieznaczne (około 2% całości struktury finansowania). Bank w czasie kryzysu, w uzupełnieniu dziennego monitorowania ryzyka płynności, zwiększył liczbę i zakres analiz scenariuszowych, szczególnie typu stres test. Wyniki tych scenariuszy były regularnie prezentowane i omawiane na posiedzeniach ALCO, Komitetu Ryzyka oraz Zarządu. Procedury działania Banku na wypadek zagrożenia utraty płynności finansowej, uruchomione po upadku Lehman Brothers jako środek ostrożnościowy, potwierdziły swoją skuteczność. Na koniec I półrocza 2009 roku płynność i finansowanie Banku i Grupy pozostawały na adekwatnym do potrzeb poziomie.

5. Rodzaj oraz kwoty zmian wartości szacunkowych kwot, które były podawane w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego lub zmiany wartości szacunkowych podawanych w poprzednich latach obrotowych, jeśli wywierają one istotny wpływ na bieżący okres śródroczny

W pierwszym półroczu 2009 roku nie wystąpiły istotne zmiany wartości szacunkowych podawanych w poprzednich okresach obrotowych.

6. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W pierwszym półroczu 2009 roku BRE Bank Hipoteczny wyemitował obligacje na kwotę 796 000 tys. zł oraz listy zastawne na kwotę 360 000 tys. zł. W tym samym okresie Spółka wykupiła obligacje na kwotę 763 000 tys. zł oraz listy zastawne na kwotę 319 419 tys. zł.

W pierwszym półroczu 2009 roku BRE Bank dokonał wykupu certyfikatów depozytowych o wartości 8 000 tys. zł

7. Wypłacone (lub zadeklarowane) dywidendy łącznie lub w przeliczeniu na jedną akcję, z podziałem na akcje zwykłe i pozostałe akcje

Zgodnie z uchwałą w sprawie podziału zysku za rok 2008, podjętą w dniu 16 marca 2009 roku przez XXII Zwyczajne Walne Zgromadzenie BRE Banku SA, dywidenda za rok 2008 nie będzie wypłacona.

8. Wyniki przypadające na poszczególne segmenty działalności

Wyniki przypadające na poszczególne segmenty działalności Grupy, na poziomie skonsolidowanym, przedstawione zostały w Nocie 4 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

9. Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu pierwszego półrocza 2009 roku, które nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym

W dniu 31 lipca 2009 roku BRE Bank zawarł z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) umowę kredytu, na mocy której EBI udzieli Bankowi kredytu o wartości 100 000 tys. EUR (416 050 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 31 lipca 2009 roku).

10. Skutek zmian w strukturze jednostki w pierwszym półroczu 2009 roku, łącznie z połączeniem jednostek gospodarczych, przejęciem lub sprzedażą jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych, restrukturyzacją i zaniechaniem działalności

Wymienione wyżej zjawiska w znaczącej dla Grupy skali nie wystąpiły.

11. Zmiany zobowiązań warunkowych

W pierwszym półroczu 2009 roku nie miały miejsca zmiany zobowiązań pozabilansowych o charakterze kredytowym tj. gwarancji, akredytyw oraz kwot niewykorzystanych kredytów, które nie wynikałyby z bieżącej działalności operacyjnej Grupy. Nie wystąpił też pojedynczy przypadek udzielenia gwarancji bądź innego zobowiązania warunkowego o znaczącej dla Grupy wartości.

12. Odpisanie wartości zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania i odwrócenie takich odpisów

Powyższe zdarzenia nie wystąpiły w Grupie.

13. Dokonywanie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych lub innych aktywów oraz odwracanie odpisów z tego tytułu

W pierwszym półroczu 2009 roku w Grupie nie dokonywano istotnych odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz innych aktywów jak również odwracania odpisów z tego tytułu.

14. Rozwiązanie rezerw na koszty restrukturyzacji

Powyższe zdarzenia nie wystąpiły w Grupie.

15. Nabycia i zbycia pozycji rzeczowych aktywów trwałych

W pierwszym półroczu 2009 roku nie miały miejsca znaczące transakcje nabycia bądź zbycia rzeczowych aktywów trwałych, poza transakcjami typowymi dla prowadzonej przez spółki Grupy działalności leasingowej i deweloperskiej.

16. Poczynione zobowiązania na rzecz dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych

Powyższe zdarzenia nie wystąpiły w Grupie.

17. Korekty błędów poprzednich okresów

W pierwszym półroczu 2009 roku nie dokonywano korekty błędów okresów poprzednich.

18. Niespłatenie lub naruszenie umowy pożyczki i niepodjęcie działań naprawczych

Powyższe zdarzenia nie wystąpiły w Grupie.

19. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników za dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie półrocznym w stosunku do danych prognozowanych

BRE Bank nie podawał do publicznej wiadomości prognozy wyników finansowych na 2009 rok. Przekazany raportem bieżącym nr 25/2007 opis przyjętej strategii działania oraz celów, do których realizacji Bank będzie dążył, nie stanowi prognozy wyników finansowych, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 25 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2009 r. Nr 33, poz. 259).

20. Zarejestrowany kapitał akcyjny

Łączna liczba akcji zwykłych na dzień 30 czerwca 2009 roku wyniosła 29 690 882 sztuk (30 czerwca 2008 r.: 29 687 937 sztuk) o wartości nominalnej 4 zł na akcję (2008 r.: 4 zł każda). Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY (STRUKTURA)								
Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
11-12-86	zwykłe na okaziciela**	-	-	9 972 500	39 890 000	w całości opłacone gotówką	23-12-86	01-01-89
11-12-86	imiennie zwykłe**	-	-	27 500	110 000	w całości opłacone gotówką	23-12-86	01-01-89
20-10-93	zwykłe na okaziciela	-	-	2 500 000	10 000 000	w całości opłacone gotówką	04-03-94	01-01-94
18-10-94	zwykłe na okaziciela	-	-	2 000 000	8 000 000	w całości opłacone gotówką	17-02-95	01-01-95
28-05-97	zwykłe na okaziciela	-	-	4 500 000	18 000 000	w całości opłacone gotówką	10-10-97	10-10-97
27-05-98	zwykłe na okaziciela	-	-	3 800 000	15 200 000	w całości opłacone gotówką	20-08-98	01-01-99
24-05-00	zwykłe na okaziciela	-	-	170 500	682 000	w całości opłacone gotówką	15-09-00	01-01-01
21-04-04	zwykłe na okaziciela	-	-	5 742 625	22 970 500	w całości opłacone gotówką	30-06-04	01-01-04
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 355	9 420	w całości opłacone gotówką	05-07-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	11 400	45 600	w całości opłacone gotówką	05-07-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	37 164	148 656	w całości opłacone gotówką	11-08-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	44 194	176 776	w całości opłacone gotówką	09-09-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	60 670	242 680	w całości opłacone gotówką	18-10-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	13 520	54 080	w całości opłacone gotówką	12-10-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	4 815	19 260	w całości opłacone gotówką	14-11-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	28 580	114 320	w całości opłacone gotówką	14-11-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	53 399	213 596	w całości opłacone gotówką	08-12-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	14 750	59 000	w całości opłacone gotówką	08-12-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	53 320	213 280	w całości opłacone gotówką	10-01-06*	10-01-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	3 040	12 160	w całości opłacone gotówką	10-01-06*	10-01-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	46 230	184 920	w całości opłacone gotówką	08-02-06*	08-02-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	19 700	78 800	w całości opłacone gotówką	08-02-06*	08-02-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	92 015	368 060	w całości opłacone gotówką	09-03-06*	09-03-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	19 159	76 636	w całości opłacone gotówką	09-03-06*	09-03-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	8 357	33 428	w całości opłacone gotówką	11-04-06*	11-04-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	800	3 200	w całości opłacone gotówką	11-04-06*	11-04-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	108 194	432 776	w całości opłacone gotówką	16-05-06*	16-05-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	20 541	82 164	w całości opłacone gotówką	16-05-06*	16-05-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	17 000	68 000	w całości opłacone gotówką	09-06-06*	09-06-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 619	10 476	w całości opłacone gotówką	09-06-06*	09-06-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	33 007	132 028	w całości opłacone gotówką	10-07-06*	10-07-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 730	10 920	w całości opłacone gotówką	10-07-06*	10-07-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	48 122	192 488	w całości opłacone gotówką	09-08-06*	09-08-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	700	2 800	w całości opłacone gotówką	12-09-06*	12-09-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	3 430	13 720	w całości opłacone gotówką	11-10-06*	11-10-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	38 094	152 376	w całości opłacone gotówką	10-11-06*	10-11-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	15 005	60 020	w całości opłacone gotówką	08-12-06*	08-12-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	800	3 200	w całości opłacone gotówką	10-01-07*	10-01-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	200	800	w całości opłacone gotówką	16-02-07*	16-02-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	1 150	4 600	w całości opłacone gotówką	09-03-07*	09-03-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	9 585	38 340	w całości opłacone gotówką	09-03-07*	09-03-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	600	2 400	w całości opłacone gotówką	11-04-07*	11-04-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	32 964	131 856	w całości opłacone gotówką	17-05-07*	17-05-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 700	10 800	w całości opłacone gotówką	15-06-07*	15-06-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	8 640	34 560	w całości opłacone gotówką	12-07-07*	12-07-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	41 898	167 592	w całości opłacone gotówką	14-08-07*	14-08-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	400	1 600	w całości opłacone gotówką	14-09-07*	14-09-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 540	10 160	w całości opłacone gotówką	11-10-07*	11-10-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	30 807	123 228	w całości opłacone gotówką	15-11-07*	15-11-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	12 349	49 396	w całości opłacone gotówką	13-12-07*	13-12-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	700	2 800	w całości opłacone gotówką	13-02-08*	13-02-08*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 410	9 640	w całości opłacone gotówką	19-03-08*	19-03-08*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	650	2 600	w całości opłacone gotówką	15-04-08*	15-04-08*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	18 609	74 436	w całości opłacone gotówką	19-05-08*	19-05-08*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	4 900	19 600	w całości opłacone gotówką	13-06-08*	13-06-08*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 945	11 780	w całości opłacone gotówką	10-07-08*	10-07-08*
Liczba akcji, razem				29 690 882				
Zarejestrowany kapitał akcyjny, razem					118 763 528			
Wartość nominalna jednej akcji (w zł)				4				

* Daty rejestracji akcji w KDPW S.A.

** Stan akcji na koniec okresu sprawozdawczego

21. Znaczące pakiety akcji

W pierwszym półroczu 2009 roku nastąpiły zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji Banku.

Akcjonariuszem posiadającym powyżej 5% kapitału zakładowego i ogółu głosów na walnym zgromadzeniu jest Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, który na dzień 30 czerwca 2009 roku posiadał 69,7847% kapitału zakładowego i głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku SA (na dzień 31 grudnia 2008 roku – 69,7847%).

Zgodnie z zawiadomieniem przesłanym BRE Bankowi w dniu 7 listopada 2008 roku, Bank poinformował raportem bieżącym 139/2008, iż Commercial Union Otwarty Fundusz Emerytalny BPH CU WBK posiadał 1 498 598 akcji BRE Banku, które obecnie stanowią 5,05% kapitału zakładowego BRE Banku SA i uprawniają do wykonywania 1 498 598 głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku SA, co obecnie stanowi 5,05 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku SA.

Zgodnie z zawiadomieniem z dnia 8 czerwca 2009 roku przesłanym BRE Bankowi przez ING Powszechnie Towarzystwo Emerytalne SA, Bank poinformował raportem bieżącym 33/2009, iż ING Otwarty Fundusz Emerytalny posiadał 1 488 715 akcji BRE Banku, które obecnie stanowią 5,01% kapitału zakładowego BRE Banku SA i uprawniają do wykonywania 1 488 715 głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku SA, co obecnie stanowi 5,01 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku SA.

22. Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji Banku oraz uprawnień do nich (opcji) przez osoby zarządzające i nadzorujące

	Liczba akcji posiadanych w dniu przekazania raportu za I kwartał 2009 r.	Liczba akcji nabytych od dnia przekazania raportu za I kwartał 2009 r. do dnia przekazania raportu za I półrocze 2009 r.	Liczba akcji zbytych od dnia przekazania raportu za I kwartał 2009 r. do dnia przekazania raportu za I półrocze 2009 r.	Liczba akcji posiadanych na dzień przekazania raportu za I półrocze 2009 r.
Zarząd Banku				
1. Mariusz Grendowicz	-	-	-	-
2. Wiesław Thor	5 609	-	-	5 609
3. Przemysław Gdański	-	-	-	-
4. Karin Katerbau	-	-	-	-
5. Hans-Dieter Kemler	-	-	-	-
6. Jarosław Mastalerz	-	-	-	-
7. Christian Rhino	-	-	-	-

Na dzień przekazania raportu za I kwartał 2009 roku i na dzień przekazania raportu za pierwsze półrocze 2009 roku Członkowie Zarządu Banku nie posiadali i nie posiadają opcji na akcje Banku.

Członkowie Rady Nadzorczej BRE Banku SA nie posiadali i nie posiadają akcji Banku ani opcji na akcje Banku.

23. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Na dzień 30 czerwca 2009 roku BRE Bank SA („Bank”) nie prowadził postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta. Ponadto łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 30 czerwca 2009 roku postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących zobowiązań emitenta lub jednostki od niego zależnej również nie przekroczyła 10% kapitałów własnych emitenta.

Informacje na temat największych postępowań dotyczących zobowiązań warunkowych emitenta

1. Sprawa z powództwa Bank Leumi i Migdal Insurance Company przeciwko Bankowi o odszkodowanie

W chwili obecnej przeciwko BRE Bankowi w Sądzie w Jerozolimie toczy się postępowanie z powództwa Banku Leumi i towarzystwa ubezpieczeniowego ubezpieczającego Bank Leumi, Migdal Insurance Company, o odszkodowanie w wysokości 13,5 mln USD (co stanowi według średniego kursu NBP na dzień 30 czerwca 2009 roku kwotę 42,8 mln zł). Przedmiotowy proces początkowo toczył się z powództwa Art-B Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Eksport – Import w Katowicach, w likwidacji („Art-B”) przeciwko głównemu pozwanemu Bankowi Leumi, zaś BRE Bank był przypozywany przez Bank Leumi. Z uwagi na zawarcie ugody pomiędzy Art-B i Bankiem Leumi oraz Migdal Insurance Company, na mocy której Art-B otrzymał od Banku Leumi oraz Migdal Insurance Company kwotę 13,5 mln USD, Bank Leumi oraz Migdal Insurance Company żądają od BRE Banku zwrotu zapłaconej na rzecz Art-B kwoty 13,5 mln USD. Odpowiedzialność BRE Banku w stosunku do Banku Leumi oraz Migdal Insurance Company ma charakter regresowy. Strony przekazały sprawę do mediacji, aby niezależny specjalista na podstawie zebranego materiału dowodowego dokonał oceny prawnej zaistniałego stanu faktycznego.

2. Sprawa z powództwa syndyka masy upadłości Zakładów Mięsnych POZMEAT SA z siedzibą w Poznaniu („Pozmeat”) przeciwko Bankowi oraz Tele-Tech Investment Sp. z o.o. („TTI”)

Powództwo zostało wniesione w dniu 29 lipca 2005 roku przez syndyka masy upadłości Pozmeat przeciwko Bankowi oraz TTI. Wartość przedmiotu sporu wynosi 100 000 tys. zł. Przedmiotem roszczenia jest uznanie za bezskuteczne umów sprzedaży udziałów w kapitale zakładowym Garbary Sp. z o.o. („Garbary”) przez Pozmeat na rzecz TTI i następnie przez TTI na rzecz Banku. Spór koncentruje się na określeniu wartości użytkowania wieczystego gruntu wraz z posadowionymi na nim budynkami, stanowiących jedyny majątek spółki Garbary w dniu zawarcia transakcji zbycia udziałów w spółce Garbary przez Pozmeat (19 lipca 2001 roku). Sąd Okręgowy w Warszawie udzielił syndykowi zabezpieczenia poprzez zakazanie BRE Bankowi SA rozporządzania oraz obciążania udziałów w spółce Garbary.

W dniu 8 października 2008 roku Sąd wydał wyrok, w którym oddalił w całości powództwo syndyka. Wyrok nie jest prawomocny, syndyk wniósł apelację w dniu 8 grudnia 2008 roku.

3. Sprawa z powództwa Banku BPH SA („BPH”) przeciwko Garbarom

Powództwo zostało wniesione w dniu 17 lutego 2005 roku przez BPH. Wartość przedmiotu sporu określona została na kwotę 42 854 tys. zł. Przedmiotem sporu jest uznanie za bezskuteczne czynności związanych z zawiązaniem spółki Garbary oraz wniesieniem do niej aportu. Spór koncentruje się na określeniu wartości użytkowania wieczystego gruntu wraz z posadowionymi na nim budynkami, które zostały wniesione przez Pozmeat jako aport do spółki Garbary na pokrycie udziałów w kapitale zakładowym o wartości 100 000 tys. zł. W dniu 6 czerwca 2006 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział IX Gospodarczy wydał wyrok oddalający w całości powództwo powoda. Od wyroku Sądu Okręgowego powód wniósł apelację. Sąd Apelacyjny w dniu 6 lutego 2007 roku oddalił apelację powoda. Powód wniósł od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną. Sąd Najwyższy w dniu 2 października 2007 roku uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny w dniu 4 marca 2008 roku uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania, przed którym postępowanie jest w toku.

4. Sprawa z powództwa Banku BPH SA przeciwko BRE Bank SA i Tele-Tech Investment Sp. z o.o.

Powództwo zostało wniesione w dniu 17 listopada 2007 roku przez BPH o zapłatę odszkodowania w kwocie 34 880 tys. zł z odsetkami ustawowymi od dnia 20 listopada 2004 roku do dnia zapłaty, z tytułu rzekomych czynów niedozwolonych polegających na tym, iż w sytuacji grożącej ZM Pozmeat SA niewypłacalności doszło do wyzbycia się przez ten podmiot na rzecz Tele-Tech Investment Sp. z o.o. istotnego składnika majątku w postaci wszystkich udziałów w kapitale zakładowym Garbary Sp. z o.o. (poprzednio Milenium Center Sp. z o.o.).

Sprawa została wszczęta przed Sądem Okręgowym w Warszawie. Sąd nie wyznaczył jeszcze pierwszej rozprawy w tej sprawie. W świetle treści pozwu, dochodzona tytułem odszkodowania kwota 34 880 tys. zł stanowi równowartość niezaspokojonej dotychczas w postępowaniu upadłościowym ZM Pozmeat SA wierzytelności z umowy kredytowej zawartej pomiędzy ZM Pozmeat SA i Bankiem BPH SA.

Pozwani złożyli odpowiedź na pozew, w której wnieśli o oddalenie powództwa ze względu na brak legitymacji czynnej po stronie powodowej. Na wypadek, gdyby Sąd Okręgowy nie podzielił argumentacji o braku legitymacji Banku BPH SA, pozwani odnieśli się merytorycznie do żądania pozwu, podnosząc, że ich zachowanie nie było bezprawne, oraz że powód nie wykazał, aby poniósł szkodę.

5. Roszczenia klientów Interbrok

Do dnia 4 sierpnia 2009 roku do Banku zwróciły się 62 osoby, które były w przeszłości klientami spółki Interbrok Investment E. Drożdż i Spółka Spółka jawna (dalej zwana Interbrok) z wezwaniem do zapłaty odszkodowań w łącznej wysokości 139 120 tys. zł. 59 osób za pośrednictwem Sądu Rejonowego w Warszawie zaważało Bank do próby ugodowej. Ponadto do dnia 4 sierpnia 2009 roku wpłynęło do Banku 8 pozwów o odszkodowania byłych klientów Interbrok na łączną kwotę 800 tys. zł, z zastrzeżeniem iż roszczenia mogą ulec rozszerzeniu do łącznej kwoty 5 950 tys. zł. Powodowie zarzucają Bankowi pomocnictwo w sprzecznym z prawem działaniu Interbrok, które wyrządziło Powodom szkodę. We wszystkich sprawach Bank wnosi o oddalenie powództwa w całości, nie zgadzając się z zawartymi w pozwach zarzutami. Analiza prawna powyższych żądań wskazuje, iż brak jest istotnych przesłanek, które pozwalałyby na przyjęcie odpowiedzialności Banku w przedmiotowej sprawie. W związku z tym Grupa BRE Banku SA nie utworzyła rezerw na powyższe roszczenia.

W dniu 8 czerwca 2009 r. Sąd Okręgowy w Warszawie rozstrzygnął jedną z wymienionych spraw sądowych i oddalił powództwo byłego klienta Interbrok.

Na dzień 30 czerwca 2009 roku Bank nie prowadził postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących wierzytelności emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta. Natomiast łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 30 czerwca 2009 roku postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących wierzytelności emitenta nie przekroczyła 10% kapitałów własnych emitenta.

Podatki

W dniach od 20 marca do 8 kwietnia 2009 roku w Banku została przeprowadzona przez pracowników Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego kontrola podatkowa w zakresie naliczania, deklarowania i odprowadzania zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku. W zakresie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W dniach od 14 maja do 30 czerwca 2008 roku w Banku została przeprowadzona przez pracowników Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego kontrola podatkowa w zakresie prawidłowości rozliczeń z budżetem państwa z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 roku. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości mających znaczenie dla sprawozdania finansowego.

W spółkach Grupy w 2009 i 2008 roku nie miały miejsca kontrole podatkowe.

Organy podatkowe mogą przeprowadzać kontrole i weryfikować zapisy operacji gospodarczych ujętych w księgach rachunkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku podatkowego, w którym złożono deklaracje podatkowe, dokonać ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego i nałożyć związane z tym kary. W opinii Zarządu nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań podatkowych w tym zakresie.

24. Zobowiązania pozabilansowe

Zobowiązania pozabilansowe na dzień 30 czerwca 2009 roku, 31 grudnia 2008 roku i 30 czerwca 2008 roku.

Dane skonsolidowane

	na dzień	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
1. Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane:		16 123 284	20 735 831	19 504 575
Zobowiązania udzielone		15 465 704	19 152 615	18 420 583
- finansowe		12 973 497	15 940 051	15 048 261
- gwarancyjne		2 491 299	3 027 249	2 878 408
- pozostałe		908	185 315	493 914
Zobowiązania otrzymane		657 580	1 583 216	1 083 992
- finansowe		59 105	956 208	252 071
- gwarancyjne		598 475	627 008	539 939
- pozostałe		-	-	291 982
2. Pochodne instrumenty finansowe:		467 036 780	654 609 081	735 219 758
Instrumenty pochodne na stopę procentową		382 896 802	561 929 698	648 637 178
Walutowe instrumenty pochodne		82 255 847	91 281 575	80 340 712
Instrumenty pochodne na ryzyko rynkowe		1 884 131	1 397 808	6 241 868
Pozycje pozabilansowe razem		483 160 064	675 344 912	754 724 333

25. Transakcje z podmiotami powiązanymi

BRE Bank SA jest jednostką dominującą Grupy BRE Banku SA, a Commerzbank AG jest jednostką dominującą najwyższego szczebla. Bezpośrednią jednostką dominującą wobec BRE Banku SA jest Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, spółka w 100% zależna od Commerzbank AG.

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązanymi przekraczające wyrażoną w złotych równowartość 500 000 EUR, były transakcjami typowymi i rutynowymi, zawartymi na warunkach rynkowych, a ich charakter i warunki wynikały z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez Bank. Transakcje z podmiotami powiązanymi przeprowadzone w ramach zwykłej działalności operacyjnej obejmują kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych.

- W okresie od 15 maja do 22 czerwca 2009 roku BRE Bank zawarł dwie umowy z BRE Bankiem Hipotecznym („BBH”), podmiotem pośrednio zależnym od Banku, których łączna wartość wynosiła 550 000 tys. zł. Większą z umów była umowa z dnia 22 czerwca 2009 roku w sprawie subemisji usługowej. W ramach tej umowy Bank objął w dniu 24 czerwca 2009 roku 3-letnie hipoteczne listy zastawne wyemitowane przez BBH na kwotę 300 000 tys. zł.

We wszystkich prezentowanych okresach nie wystąpiły transakcje wzajemne z bezpośrednią jednostką dominującą BRE Banku.

Wartości transakcji, tj.: salda należności i zobowiązań oraz związane z nimi koszty i przychody według stanu na dzień 30 czerwca 2009 roku, 31 grudnia 2008 roku i 30 czerwca 2008 roku przedstawiają poniższe zestawienia:

Grupa BRE Banku SA
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2009 roku
(w tys. zł)

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązanymi (w tys. zł) na dzień 30 czerwca 2009 r.

L.p.	Nazwa spółki	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Rachunek zysków i strat				Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	
		Należności	Zobowiązania	Przychody z tytułu odsetek	Koszty z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Koszty z tytułu prowizji	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane
Jednostki zależne nie konsolidowane z uwagi na brak istotności									
1	AMBRESA Sp. z o.o.	-	770	-	-	1	-	-	-
2	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	-	1 393	-	(2)	-	-	-	-
3	BRE Systems Sp. z o.o. (dawniej ServicePoint Sp. z o.o.)	615	264	10	(1)	9	-	385	-
Grupa Jednostki Dominującej Najwyższego Szczebla									
	Grupa Kapitałowa Commerzbank AG	566 547	25 445 998	11 097	(268 705)	-	-	854 112	138 650

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązanymi (w tys. zł) na dzień 31 grudnia 2008 r.

L.p.	Nazwa spółki	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Rachunek zysków i strat				Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	
		Należności	Zobowiązania	Przychody z tytułu odsetek	Koszty z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Koszty z tytułu prowizji	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane
Jednostki zależne nie konsolidowane z uwagi na brak istotności									
1	AMBRESA Sp. z o.o.	-	847	-	-	2	-	-	-
2	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	-	715	-	(1)	1	-	-	-
3	BRE Systems Sp. z o.o. (dawniej ServicePoint Sp. z o.o.)	-	150	9	(6)	17	-	1 000	-
Jednostki stowarzyszone									
	Xtrade SA	-	34	-	(4)	7	-	-	-
Grupa Jednostki Dominującej Najwyższego Szczepła									
	Grupa Kapitałowa Commerzbank AG	1 834 878	24 587 002	38 424	(549 414)	-	-	580 504	557 636

Grupa BRE Banku SA**Skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2009 roku****(w tys. zł)**

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązanymi (w tys. zł) na dzień 30 czerwca 2008 r.

L.p.	Nazwa spółki	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Rachunek zysków i strat				Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	
		Należności	Zobowiązania	Przychody z tytułu odsetek	Koszty z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Koszty z tytułu prowizji	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane
Jednostki zależne nie konsolidowane z uwagi na brak istotności									
1	AMBRESA Sp. z o.o.	-	447	-	-	1	-	-	-
2	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	-	72	-	-	1	-	-	-
3	BREL-MAR Sp. z o.o.	-	-	-	-	1	-	-	-
4	ServicePoint Sp. z o.o.	-	456	3	(3)	4	-	500	-
Jednostki stowarzyszone									
1	Aegon PTE SA	-	6 079	-	(117)	6	-	-	-
2	Xtrade SA	-	112	-	(3)	4	-	-	-
Grupa Jednostki Dominującej Najwyższego Szczębla									
Grupa Kapitałowa Commerzbank AG		622 009	13 099 104	8 942	(216 918)	-	-	103 628	109 914

26. Udzielone poręczenia kredytu, pożyczki lub udzielone gwarancje o wartości powyżej 10% kapitałów własnych

Na dzień 30 czerwca 2009 roku w Grupie nie występowało zaangażowanie z tytułu udzielonych gwarancji przekraczające 10% funduszy własnych.

27. Inne informacje, które zdaniem emitenta są istotne dla oceny jego sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian, oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta

W dniu 16 marca 2009 roku XXII Zwyczajne Walne Zgromadzenie BRE Banku SA dokonało wyboru nowego (dziesiątego) członka Rady Nadzorczej BRE Banku, Pana Stefana Schmittmanna.

W dniu 10 czerwca 2009 roku Pan Bernd Loewen, Członek Zarządu BRE Banku SA, złożył ostateczną rezygnację z pełnionej funkcji z dniem 1 lipca 2009 roku.

Uchwałą Rady Nadzorczej BRE Banku SA z dnia 10 lipca 2009 roku Pan Hans-Dieter Kemler został powołany na stanowisko Członka Zarządu, Dyrektora Banku odpowiedzialnego za pion bankowości inwestycyjnej, z dniem 10 lipca 2009 roku na okres do czasu zakończenia obecnej kadencji Zarządu.